

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsek četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za ecce leto 4 K, poi leta 2 K in za četrt leto 1 K. Naročnina za Nemško 5 K, za druge izvenavstrijske delželo 6 K. Kdor hodi sam posoj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravljaštvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se depošilja do odgovoda. — Udje „Katedrala“ Šolskega društva dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vien. — Čedništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopis se ne vražejo. — Upravljaštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejena naročnina, inserata in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrite za enkrat 15 vien, za dvakrat 25 vien, za trikrat 35 vien. Za večkratno oglass primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije se poština grete.

Današnja številka obsega 10 strani in prilog: „Gospodarske Novice.“

Vesele velikonočne praznike vsem naročnikom in prijateljem.

Le vstani, vborni narod moj!

Le vstani, vborni narod moj,
do danes v prah teptan,
pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je — vstajenja dan.

S. Gregorčič.

Kristus je vstal! Aleluja! Ko so prišle Marija Magdalena in druge pobožne žene z dišavami h grobu, da bi Jezusa mazilile, vidijo, da je grobni kamen odvaljen. Marija Magdalena hiti nazaj k Petru in drugim učencem ter reče: „Vzeli so Gospoda iz groba“. Druge žene pa so šle v grob, pa niso našle Jezusovega telesa. Ko so radi tega bile zelo žalostne, gnej, stala sta pri njih dva angelja v svetlih oblačilih. Žene se ustrašijo. Angel na desni pa jima reče: „Nikar se ne bojte! Jezusa išete, Nazareškega, križanega; vstal je, ni ga takuj. Pridite in poglejte kraj, kamor so ga bili položili! Pojdite hitro in povejte njegovim učencem, da je vstal!“ Strah in veselje prešine žene; vrnejo se, povdat enajsterim apostolom, kaj so slišale in videle.

In v nikomur drugem, kakor v imenu Jezusa Kristusa Nazareškega, ni zveličanja. Zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni danjo ljudem, ki bi se v njem mogli zveličati. Veruj v Gospoda Jezusa Kristusa, in boš zveličan ti in tvoja hiša. Naš slovenski narod rad posluša Kristusa in njegove nauke. Iz vsega srca je udan svojemu Gospodu in Odrešeniku. Dobro ve in trdno veruje, da kdor hoče biti zveličan, mora za Kristusom hoditi. Kdor ž njim trpi, nosi ž njim težak kriz, gre ž njim na goro Kalvarijo, samo isti bo ž njim vstal in živel.

Slovenski narod je veliko trpel v svoji zgodovini. Ni narod gospodov in bogatinov, ampak narod delavcev in težakov. S prirodo se mora boriti za vsak košček kruha, z mize bogatinov mora pobirati drobtine. V teku stoletij so mnogi, ki so videli in si skušali to bridko življenje, obrnili hrbet svojemu narodu ter šli k večjim sosedom. Niso imeli dovolj poguma za trdo življenje, šli so in iskali opore pri močnih, namesto da bi tem zvesteje vstrajali ob svojih trpinih ter se ž njimi borili za boljše čase. Bili so slabí, zato ne mečemo kamenja za njimi in ne jokamo za njimi. Kar je bilo zdravega in pogumnega, ostalo je pri lastnem narodu.

V davnih, davnih časih videli so Slovenci tudi lepše dni. Svobodno solnce je sijalo nad njihovo domovino. Imeli so svojo lastno uržavo, imeli domače slovenske kneze, ki so nad njimi vladali. Bili so močni in strahu niso poznali. Ko je hotel l. 579 obrski vojvoda Bajan podjarmiti Slovence in zahtevali od njih davke, tedaj so mu odgovorili samozavestno slovenski poveljniki: „Kdo izmed ljudi, katere obsevajo solnčni žarki, je tako močan, da bi nas premagal? Navajeni smo, da si lastimo tujo zemljo, ne pa da bi si drugi svojili našo“. Letos obhajajo Slovenci spomin, da je minilo že 500 let, odkar je slovenski kmečki narod na Gospovskem polju zadnji ustoličil v slovenskem jeziku kneza, ki naj bi nad njim vladal. In to že ni bil več knez slovenskega rodu, le obred ustoličenja se je še obdržal do pred 500 let, slovenska samostojnost je že mnogo prej izginila.

Naši neposredni gospodje so postali nemški graščaki. Za nje je moral naš človek delati, trpeti in umirati. In ko so se drugi narodi že začeli gospodarsko in prosvetno razvijati, moral je ž njimi hoditi na vojske, najdelj časa in z največjimi izgubami proti turškemu polumесецu. Toča slovenski narod je preživel vse te nadloge, preživel in pretrpel tuki temno in žalostno dobo nemških graščakov. Skozi vse te čase je bila sveta katoliška vera, vera v križanega in vstalega Kristusa, edina naša tolažba in opora. Obvarovala nas je, da naš narod ni hravnostno in telesno propade.

Pod sedanjim vladarjem iz slavnega rodu Habsburžanov prikrađli so se tudi k nam žarki svobode in pravice. Polagoma so prihajali, počasi smo jih sprejemali in skrali v se. Hitreje ni bilo mogoče, vsled tisočletnega trpljenja smo bili oslabljeni. A vendar, mi se vzbujamo, mi vstajamo! Spomlad novega živ-

Izenja prihaja med nas. Na vseh koncih in krajih naše krasne slovenske domovine se opazuje veselo, mladostno delovanje. Slovensko ljudstvo, na novo oživljeno in premeljeno, si staví svojo narodno zgradbo. In kakor naznanja skrivenosten piš in šum po gozdovih prihod zelene spomladi, tako prihaja od daleč k nam vest, da se nam hoče pod skrbnim varstvom habsburškega orla zopet združiti domovina, sedaj po zgodovini nesrečno razkosana v več pokrajini. Vstajenje nam gre nasproti.

Kristus je vstal! Aleluja! Mi verujemo v Kristusa, verujemo v njegovo vstajenje, v njegovo trpljenje, življenje, v njegove nauke, in zato smo prepričani, da bomo tudi ž njim vladali in živel!

Novi solnograški nadškof.

Solnograška nadškofija po smrti kardinala dr. Kačtalerja ni ostala dolgo brez nadpastirja. Zadnji četrtek, dne 2. aprila, je stolni kapitelj solnograški izbral sedanjega krškega (celovškega) škofa dr. Baltazarja Kaltnera za nadškofa solnograškega. Dr. Kaltner je solnograški rojak in je ož, predno je bil imenovan za celovškega škofa, generalni vikar in pomožni škof v Solnogradu. Sin kmečkih staršev, je rojen dne 12. aprila 1844 v Goldegu na Solnograškem. Posvečen v duhovnika je bil l. 1868 ter je s sedanjim deželnim glavarjem solnograškim, Winklerjem, kaplanoval najprej v Mittersilu, kjer sta ustanovila prvo katoliško politično društvo na Solnograškem. Pozneje je bil profesor na realki v Solnogradu, potem profesor v bogoslovni, na kar je l. 1901 postal član stolnega kapiteljstva. Kot bogoslovni profesor je bil izvoljen tudi v občinski svet deželnega stolnega mesta Solnograda, kjer se je izkazal kot strokovnjak v zgradbenih zadevah. L. 1901 ga je sveti Oče imenoval pomoznim škofom in l. 1909 ga je solnograški nadškof dr. Kačtaler imenoval škofom v Celovcu. Sedaj je postal Kačtalerjev naslednik v Solnogradu.

Solnograški stolni kapitelj je v Avstriji edini, kateri ima pravico, voliti si nadpastirja. A tudi ne vsakokrat, ampak vsako tretjekrat. Dvakrat zaporedoma ga imenuje cesar.

Volitev dr. Kaltnerja dne 2. aprila se je izvršila po starih slovenskih obredih. Zjutraj ob 8. uri je prišel deželni predsednik solnograški, dr. Feliks Schmitt-Gasteiger (rodom Mariborčan), spremljan od dveh stolnih kanonikov, kot cesarjev volilni komesar, pred nadškolsko cerkev, pri vratih ga je sprejel stolni kapitelj, in potem so se vsi skupaj med glasnim trobentanjem in bučnimi glasovi fanfar podali v slovensko razsvetljeno cerkev, kjer je deželní predsednik zavzel svoje mesto na osirotelem nadškofijskem prestolu. Nato se je služila sv. maša za pomoč sv. Duha. Po sv. maši se je vrnil deželní predsednik v svoje poslopje, kanoniki-volilci pa so se podali v častiljivo kapelo sv. Ruperta k volitvi.

Že med sv. mašo so vsi kanoniki-volilci sprejeli sv. obhajilo, potem pa prisegli, da bodo svobodno po svojem prepričanju volili istega, ki ga smatrajo za najspodbnejšega in najvrednejšega. Volitev je trajala nekaj minut. Izvoljen je bil za knezonadškofa solnograški, dr. Baltazar Kaltner, sedaj škof krški v Celovcu. Kapiteljski vikar je v imenu izvoljenega izjavil, da izvolitev sprejme.

Ko je bilo volilno dejanje izvršeno, sta se dva kanonika napotila v vladno poslopje po deželnega predsednika, stolni propovednik pa je s prižnicami v stolnici raznianil pobožno zbranemu ljudstvu, kdo je izvoljen. Med splošnim veseljem in navdušenjem se je vest naglo razširila po celiem mestu, kjer je novi nadškof ostal v najboljšem spominu, tudi odkar je vladaval v krški škofiji. Med tem je prišel v slovenskem spremstvu deželní predsednik zopet v stolnico, vzel volitev s primernim nagovorom na znanje ter izjavil, da bo o volitvi takoj poročal cesarju.

Lavantinska škofija spada pod solnograško nadškofijo, zato tudi mi spoštljivo pozdravljamo svojega novega nadškofa ter mu želimo obilo božjega blagovslova v njegovem novem delovanju.

Drugi Slovenci v Avstriji spadajo pod goriško nadškofijo, le Slovenci lavantske in krške škofije spadamo pod Solnograd. To ima svoje zgodovinske razloge, ker je krščanstvo prišlo med nas najprej iz Bavarskega, kamor je spadal v starih časih tudi Solnograd. Ko so prišli starci Slovenci v osmem stoletju v hude boje z divjimi Obrji, stopili so v prijateljsko

dostiko in v zavezništvo s krščanskimi narodi ter iskali pri njih opore. Slovenski vojvoda Borut se je sam čutil preslabega, zato se je obrnil do Bavarscev in jih prosil pomoči. Ti so res pomagali pregnati Obre-Venčar so Slovenci Bavarscem njih pomoč draga plačali. Postali so od njih odvisni. V poročstvo svoje zvestobe je moral Borut poslati na Bavarsko svojega sina Gorazda in nečaka Hotimira z nekaterimi drugimi odličnimi Slovenci. Obenem je izrekel željo, naj bi se oba mladeniča na Bavarskem poučevala v krščanski veri.

V Solnogradu je tedaj vladal škof Virgilij. Ta je poslal slovenska kneževiča v benediktinski samostan sv. Odrešenika na otoku Ava v Kiemske jezero na Bavarskem, kjer je bila sloveča šola. Tu sta se Gorazd in Hotimir poleg svetnih vrednosti učila krščanskih resnic in prejela sv. krst. Njun učitelj in krstni biser je bil Lupo, predstojnik kiemskega samostana. Ko je l. 750 umrl vojvoda Borut, so Slovenci prosili Bavarsce, naj jim pošljejo njegovega sina Gorazda za naslednika in so ga takoj dvignili na vojvodski prestol. Gorazd je bil prvi krščanski slovenski knez. Za njegove vlaže je krščanstvo hitro napredovalo. Ko je vladal Gorazd Slovence, je tedanjii papež Caharija dočil, da spada slovenska Karantanija (Koroško) v cerkvenih začehah pod solnograško škofijo. Pod Solnogradom sta do danes ostali pozneje ustanovljeni škofiji krška in lavantska, kajti tudi zadnja je imela, kakor znano, do Slomška svoj sedež na Koroškem ali v stari Karantaniji.

Cesar obolel.

Z Dunaja je dne 6. t. m. prišlo slednje poročilo: Cesar je na lahkem prehlajenju obolel. Dne 5. t. m. se ni udeležil 1000. koncerta dunajskega pevskega društva, temveč je poslal tje kot svojega zastopnika nadvojvodo Karla Franca Jožefa. Cesarjev telesni zdravnik dr. Kerzl, ki z veliko skrbjo pazi na cesarjevo zdravje, je iz previdnosti določil, da namerava cesarjev obisk na gradu Wallsee (kjer stanuje nadvojvodinja Valerija z družino) ob Veliki noči izostane. Sicer pa — pravi poročilo — se sedaj ni treba resno batiti za vladarjevo zdravje.

Cesar Franc Jožef je danes, dne 9. aprila, star 83 let in 234 dni. Vlada našo državo neprehnomoma 65 let in 128 dni.

Politični ogled.

— Prestolonaslednik Franc Ferdinand je obiskal bojišča v Zg. Italiji. Iz Verone se poroča, da je došel prestolonaslednik Franc Ferdinand dne 2. t. m. v Verono, kjer se je kot grof Arstatten, ne da bi se dal kot nadvojvoda spoznati, nastanil v hotelu „Londra“. Spremljali so ga trije gospodje. Popoldne je obiskal zgodovinska bojišča. Pred vsem je obiskal pokopališče v Santi Luciji, kjer je zgodovinski spomenik na bitko l. 1848. Od tu se je s samodrčem odpeljal v Villo franco, kjer se je mudil 2 uri v hiši, kjer so shranjene kosti v bitki pri Kustoci padlih junakov. Nadvojvodo je sprejel kapelan, ki ga ni poznal. Obiskal je tudi obelisk Oliosi pri Sv. Luciji pri Kustoci, kjer se pregleda lahko celo bojišče. Odpeljal se je nato h. Gardskemu jezeru, od tu pa skozi Peschiero nazaj v Verono. Dne 3. aprila si je nadvojvoda prestolonaslednik obiščen bojišče pri Solferinu. Prestolonaslednik se je iz Verone odpeljal v Padovo in se potem vrnil v Miramar.

— Državni ustroj dela sedaj brez državnega zborja. Vzvišal je število vojaštvja in najel pol milijarde državnega dolga. Delegacije se sestanejo dne 28. t. m. v Budimpešti. Jugoslovenski delegat je Slovenec dr. Korošec in dr. Susteršič, Hrvat dr. Laginja in Srb dr. Baljak. Tokrat v delegacijah ne bodo prisjeti v razpravo samo izvenavstrijske politične razmere, ampak tudi notranje, ker bodo delegacije vsled mirovanja državnega zborja gotovo čutili potrebo, zavzeti svoje stališče k nekaterim notranje-političnim dogodkom. Dr. Susteršič je izvedel pri ministru predsedniku grofu Stürgkhmu, da vlada ne namerava na redbenim potom ali s pomočjo paragrafa 14 ustanoviti bodisi v Trstu bodisi na Dunaju italijanskega vsečilšča, čeprav si želi to zunanjim ministru grof Berthold. V sredo, dne 15. t. m., se snižeta namreč grof Berthold in italijanski zunanjim minister Giuliano v O-

patiji in ob tem času bi se rad Berhtold pobahal, kako v Avstriji lepo skrbimo za Italijane. Toda sedaj bo morala ta samohvala izostati. Pri povratku bo grof Berhtold bržkone obiskal prestolonaslednika Franc Ferdinandu v Miramaru.

— **Volutve v Istri.** V Istri se bodo vršile v kratkem času volitve v deželnem zboru. Zelo zanimivo je, da so nabrali Lahi v laškem kraljestvu za te volitve pol milijona lir, s katerimi hočejo pomagati laškim kandidatom do zmage nasproti Slovencem in Hrvatom. — Hvala Bogu, sovražnikov imamo mi Jugoslovani dovolj!

— **Kaj pravijo Srbi.** Da so italijanski dijaki pred kratkim na tržaški trgovski šoli zahrbtno napadli in natepli slovenske in hrvaške dijake, vzbudilo je tudi pri drugih Slovanih izven Avstrije ogorčenje. V Belgradu je priredila vseučiliščna mladina shod, na katerem se je ožigosal postopanje Italijanov v Trstu. Eden izmed govornikov, rodom Slovenec, je vzkljuknil: „Zaupamo v svojo lastno silo in pomoč svojih bratov, trdno verujemo, da skoro napoči dan, ko padejo vse italijanske trdnjave na našem Primorju in so bo vila jugoslovanska trobojnica po vsej obali Jadranskega morja od Ogleja do Sv. Ivana Međuanskega“. Potem se je storil sklep, s katerim se obsojajo italijanski napadi, a Slovencem se zaklječe: „Vstrajte, bratje, z vami je večna pravda in topla ljubav pet milijonov svobodnih bratov!“ Ob velikanskem navdušenju se je končalo zborovanje in navzoča množica je zapela „Bože pravde . . .“, „Lepa naša domovina“ in „Naprej zastava Slave“, na kar se je v miru razšla.

— **Balkanske novice.** Pogajanja med Srbi in Grki za srbsko prosto luko v Solunu so zelo težavna in nič kaj ne napredujejo. Razlog je baje v tem, ker zahteva Avstrija za sebe tudi vse one predpravice, ki jih hoče Grška dovoliti Srbom. — Avstrija ima s svojimi prijatelji res srečo. Iz Rumunije se izvedo vedenje lepše reči, kako misljijo odločilni krogi o nas. Sedaj se je izvedelo za brzovjavo, katero je poslal pred kratkim kralj rumunskim veteranjem. Glasit se: „Dolgo življenje vam želim, da doživite, da se uresničijo naši narodni vzori!“ — Najvišji rumunski vzorec, da pripade ogrski Rumunii k rumunskemu kraljestvu. Avstrijska vlada je radi novejših protiavstrijskih dogodkov v Rumuniji storila pri rumunski vladni resne korake ter zahtevala za javne žalitve zadoščenja. No, Rumunija bo to bržkone storila, toda starega prijateljstva ne bo več! — Bolgarsko sobranje je bilo dne 2. t. m. otvorenje. Ministrski predsednik Radostrov je prečital prestolni govor, ki izvaja, da so zvezne Bolgarije z velesilami dobre in da dela bolgarska vlada na to, da postanejo prijateljske. Prijateljstvo je razmerje nasproti Turčiji. Božičnost Bolgarije sloni na mirnem delu. Vlada ima sedaj v sobranju majhno, a zanesljivo večno. — Rusija pridno prede svoje niti okoli balkanskih držav. Bolgariji ponuja v cerkvenem oziru sporazum in popolno svobodo. Z Rumunijo se Rusija ženi. Sin rumunskega prestolonaslednika se zaroči z najstarejšo cesarjevo hčerko. Brezvomno bo ta zaroka med Rumunijo in Rusijo ustvarila trajno prijateljstvo. Rumunija je za Avstrijo izgubljena. Tudi Grška se naveže na rusko-rumunsko prijateljstvo. Hči rumunskega kralja, Elizabeta, se zaroči z grškim prestolonaslednikom. Da je Srbija popolnoma udani Rusiji, ni treba posebej poudarjati. Obroč okoli Avstrije se torej od ruske strani pridno kuje.

— **Borbe v Albaniji.** Že predno je vidski princ Viljem došel v Albanijo, se mu je prerokovalo, da ne bo svojo knežjo čast užival v posebnem miru. In res! Zadnje dni so nastali v južni Albaniji, kjer bivajo večinoma sami Grki, veliki boji med albanskimi četami in grškimi vstaši. Grško ljudstvo v teli krajih bi namreč na vsak način rado bilo pod grškim kraljem. Listi poročajo, da so se zadnje dni vršili zelo hudi boji med grško-vstaškimi in albanskimi četami okrog mesta Korice, ki ima po večini grško prebivalstvo. Med grškimi četami so baje tudi pravi grški vojaki. V bojih za Korico je padlo po raznih poročilih na obe straneh več sto mož. V Draču je imel albanski ministrski svet pod kneževim predsedstvom sejo, v kateri je sklenil, mobilizirati albansko deželno brambo in jo poslati na jug proti vstašem. Knez Viljem se hoče postaviti sam na celo albanski armadi. Grška vlada na tistem z vojaštvom podpira vstaše, dasiravno je dala velevlastem besedo, da bo iz južne Albanije odtegnila svoje čete. Kaj bodo rekle velevlastni na sedanje boje, bomo videli. — Nekatere vesti poročajo, da je Korica že v grških rokah.

— **Preporod na Francoskem.** Proticerkevni boj na Francoskem se je v zadnjih letih močno poostril. Svobodomiselstvo dela načrta na to, da iztrevi vero. Tega tudi ne taji. Že 1. 1903. je zaklical v francoskem državnem zboru poslanec Aulard: Mi hočemoiti do konca. Zahtevamo, da se odpravi vera kot taka. Prevrat vsega, kar obstaja, se mora takoj izvršiti, da ne bo nobena reč več spominjala na vero. Govorica in mišljenje mora biti tako preustrojeno, da bodo pojmi: Bog, duša itd. za nas popolnoma španske besede, s katerimi naj ne vemo nič početi.“ — Podobno, samo še bolj bogokletno, se je izrazil veliki mojster prostozidarske lože, Delpech: „Poderimo stare temple in sezidajmo nove. Najprej mora biti popolnoma uničeno papeštv.“ — Taki in enaki klici in njim sledenje dejanja niso mogla ostati brez odmeva v francoskin katoličanom. Zadnji čas dohajajo vedenje veselješa poročila o nekem novem svežem gibanju francoskimi katoličanom, ki se kaže v vseh stanovih, tudi med delavstvom. Tisti, ki poznajo francoski narod, pravijo, da versko stanje tam ni obupno in da je upanje, da se

ofrne na bolje. Francoska ima pred vsem zelo močen srednji stan, kmete, obrtnike in trgovce, ki je močna opora Cerkve in njeno najboljše upanje v boju za osvobodenje. Zdrav srednji stan ima za posledico nežno razvit nrawnji čut. Pravijo, da nravnost v ožjem zmislu stoji na Francoskem više kot na Nemškem, in številke to potrjujejo. Francoza odlikuje njegova vitežka narava, veselje za vsako blago podjetje. To se kaže tam, kjer je treba kaj žrtvovati. Za misijone n. pr. dajo francoski katoličani več krv in denarja, kot katoličani vseh drugih dežel. Tem lastnost se lepo pridružujejo treznost, pridnost in varčnost, ki delajo Francoza dostopnega za vzvišene vzore krščanstva.

— **Boj za svobodo Irske** se nadaljuje. Sedaj je vsa zadeva stopila tudi v drug tir. Postava za samostalnost Irse — „homerule“ — se bo predložila kralju v potrjenje, a kot zakon stopi v veljavno še-le po poldrugem letu. Med tem časom se razpišejo nove volitve za državni zbor. Če se večina naroda izreče proti „homeruli“, potem ga bo vlada spremenila. — Ulstrškim protestantom, ki se protivijo s silo irski svobodi, so se pridružile tudi one radikalne angleške žene, imenovane „sufražetke“, ki se z dlivo strastjo borijo za doseg volilnih pravic. Sicer pa je sedaj upanje, da se bo vsa zadeva vendar-le mirnim potom poravnala.

Na dan naša slovenska vojska!

Ali vam ni utripano srce, ko ste v času prve balkanske vojske čitali, kako so naši bratje na jugu žrtvovali prav vse za krst častni, za slobodo zlato, za osvobodenje bratov, ki so še trpeli med divjimi začetralci. Ne samo vse imetje, tudi kri svojo, življenje svoje in svojih najdražjih so radi žrtvovali domovini. Ta požrtvovanost je rodila uspehe, katerim se je čudil ves svet.

Slovenci! Letos praznujemo imeniten jubilej, jubilej nekdajne veljave slovenskega ljudstva, v prvi vrsti slovenskega kmeta, ki je pred 500 leti zadnjikrat v domačem jeziku umeščal na Gospovskevem polju svoje vojvođe. Spomin na ta čas mora proslaviti ves naš narod, da mu ob spominu na stare srečne čase zraste nova volja in ž novo moč.

Spomin na 500letnico moči slovenskega ljudstva praznujemo v boju s krutimi našimi nasprotniki. Nekrivaj je ta boj, pa vendar nam in njem močnejši nasprotnik ugrabi mnogo, mnogo slovenskih duš. Vsi se moramo zato kakor v vojski strniti v neprodiročno četo, ki bo stala kakor zid na slovenski zemlji in branila vsako ped slovenske meje. V tem bodimo si vsi bratje in sestre, ki hočemo braniti rodní krov!

Naša armada se imenuje „Slovenska Straža“. Ta je prevzela načelo, da z možrim, a odločnim nastopom odbija narodnega sovražnika povsod, kjer sili v našo domovino. Vsaka vojska pa potrebuje sredstev. In sredstva zberimo Slovenci in Slovenke ob 500letnici vmeščanja olovenskih vovod, da staro našo pravdo oživimo z našo požrtvovanostjo. Kako naj izvršimo to? Vsak bralec, vsaka bralka „Slovenskega Gospodarja“ naj prostovoljno prevzame požrtvovanlo delo za našo narodno vojsko. Zberimo tej vojski, ki rešuje slovenske duše veri in domovini, jubilejni dar naročnikov „Slovenskega Gospodarja“. Zato pa mora vsak naš naročnik in vsaka naša naročnica res nekaj storiti! Pokažimo, da „Slovenski Gospodar“ ni zmanj budil našne zavesti. Kako so naši južni bratje in naše južne sestre celo v hudi zimih hiteli od sela do sela budit vse k delu za očetnjavo! Mi vas ne kličemo v krvav boj, a prosimo vas, da storite nekaj, kar stori lahko vsak, ako se enkrat na leto odreči pijači ali drugim izdatkom za lepotiče in take stvari, ki jih lahko pogreša. Nedelje in prazniki meseca aprila porabimo v to, da vsak izmed vas, da, prav vsak, nabere sveto okoli svojih znancev, katero pošljite potem ali naravnost na naslov: „Slovenska Straža“ v Ljubljani ali pa to izročite onemu, ki za vas naroča „Slovenskega Gospodarja“, da on odpove. Vse na Štajerskem nabrane darove, naš vojni zavoj, priobčimo v „Slovenskem Gospodarju“. Vsak in vsaka izmed nas ima vsaj toliko znancev in znank, da vsak in vsaka nabere vsaj 1 K. Kdor nabere več, se bo še bolj izkazal in zaslужil še večje priznanje.

Štajerski Slovenci in Slovenke, mladeniči in dekleta, možje in žene, vaša narodna čast naj bo, da se v mesecu aprilu prav vsi posvetite temu delu. Važno delo imamo izvršiti na štajerski slovenski meji. Kar boste nabrali, nabrali boste zato, da ustavimo pridiranje Nemcev v našo lepo slovensko štajersko zemljo.

Zato na dan naša slovenska vojska — za milijon in očetnjavo!

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

12. aprila. Nedelja. Velika noč. Zenon, škof. — Nedeljski evangeli: Jezus vstanje od mrtvih. Mark. 16, 1-7.
13. aprila. Pondeljek. Velikonočni pondeljek.
14. aprila. Torek. Justin, muč.
15. aprila. Sreda. Helena, kraljica.
16. aprila. Četrtek. Turibij, šk.
17. aprila. Petek. Rudolf, m.
18. aprila. Sobota. Apolonij, m.

* **Cenjenim naročnikom** naznajamo, da bomo v drugi polovici meseca aprila vsem tistim, ki lista za 1. 1913. še niso plačali, napravili na ovitek rudečki, da jih s tem opozorimo na njihovo dolžnost. Vsem, ki do konca aprila ne bodo poravnali njihove naroč-

nine, bomo list brezpojno ustavili. Prosimo torej cenjene naročnike, naj takoj pošljejo denar, da se jim pošiljanje lista ne bo prekinilo.

* **Tiha želja.** Na čelu lista želimo vsem naročnikom in prijateljem vesele velikonočne praznike. Ako bi imeli naši prijatelji in naročniki pomislike, kako naj nam vrnejo našo čestitko, jim izdamo svojo tajnost: Pridobite nam mnogo novih naročnikov!

* **Zlati jubilej.** Preč. g. Jos. Zidanšek je te dni dovršil 50. semester kot profesor bogoslovja in predstojnik kn.-šk. dijaškega semenišča v Mariboru. Naslov čitateljem je g. jubilant znan kot ieruzalemški romar, ker je v „Slovenskem Gospodarju“ popisal prvo splošno ieruzalemško romanje. — Čestitamo k lepemu jubileju.

* **Umrivanje nog v mariborski stolnici.** Prevzetenkoško so letos na Veliki četrtek izvršili veleposmenljivi obred umrvanja nog na 12 starčkih, katerih imena so: Matija Eiletz, Stefan Merkun, Ignac Hutter, Leopold Höningmann, Janez Kramberger, Janez Zehner, Janez Kolar, Anton Prikl, Matija Mareich, Matija Kašan, Martin Hietzl in Feliks Graber. Skupna starost teh dvanašesterih starčkov znaša pa 934 let.

* **Slovenski duhovnik med Indijanci.** Gospod J. Buh je starosta slovenskih duhovnikov v Ameriki. Dne 17. marca je obhajal 81letni rojstni dan. Čer par tednov bo 50 let, odkar deluje v Ameriki. Gosp. Buh je bil pred svojim odhodom v Ameriko kaplan v Radecalu ob Savi na Dolenjskem. Sedanj starček-duhovnik je šel v Ameriko in razširjal katoliško vero tudi ves čas med Indijanci v Minnesoti. Ozemlje, katero je oskrboval, je bilo obširno in prebivalstvo je bilo tako redko, zato pa več volkov in medvedov. Potov ni bilo in še steze so bile redke in slabe. Mladi misijonar je prestal mnogo težkoč, kljub temu je pa za svojo visoko starost tako čil, kot bi bil še-le kakih 60 let star. Še sedaj hodi v indijansko šolo, kjer uči mladino.

* **Za narodno obrambo.** Ustanove se nove podružnice Slovenske Straže v Ptiju, v Rečici ob Savinji, v Ormožu in na Teharjih pri Celju (moška in ženska). Slovenci, sledimo temu lepemu zgledu! Nobene župnije ne sme biti pri nas, katera ne bi imela podružnice Slovenske Straže.

* **Poziv vsem naročnikom in naročnicam „Slovenskemu Gospodarju“.** „Na dan slovenska vojska!“ — prinašamo med članki. Naša narodna čast veleva, da se prav vsi odzovemo temu pozivu in da gremo takoj, ko ga prečitamo, na delo. Vsak zbiraj kakor pridna čebelica za svojo domovino! Nihče naj poziva ne prezre, ne da bi res nekaj storil. Če se to zgodi, bomo ob 500letnici slovenske pravde pokazali, da smo ostali vredni potomci naših dedov. Nabrani denar pošljite „Slovenski Straži“. Če nimate pri roki poštne položnice, pa pošljite znesek po poštni nakaznici. Naslov je: „Slovenska Straža“ v Ljubljani.

* **Občni zbor naše štajerske S. K. S. Z.** se je vršil v Mariboru dne 3. aprila. Otvoril ga je predsednik društva, dr. Korošec. Tajnik je povedal, da je v S. K. S. Z. združenih zdaj 167 društev. Ob lancem občenem zboru je štela S. K. S. Z. 154 društev, smo torej napredovali za celih 13 društev. Mladenskih zvez imamo 61, dekliških zvez 77; torej skupaj 138 zvez. Orlovska organizacija napreduje od dne do dne. S. K. S. Z. je priredila v pretečenem društenem letu štiri enodnevne in en večdnevne, dobro obiskani podučni tečaj in romarska vlaka na Brezje in v Marijino Celje. Zveza jako marljivo deluje v narodno-obrambenem smislu, in sicer z razširjanjem slovenskih knjig in časnikov v narodno-ogroženih krajih. Samih časnikov razpošlje v te kraje okoli 393. Osrednja knjižnica je imela v pretečenem letu 317 izposojevalcev, ki so si izposodili 3890 knjig. Knjižnica je štela 7006 raznih knjig. Na različnih prireditvah so govorili: dr. Hohnjec 64krat, dr. Korošec 22krat, dr. Verstovšek 14krat, dr. Kovačič 7krat, dr. Medved 18krat, dr. Leskovar 17krat, dr. Jerovšek 4krat, dr. Veble 6krat, Žebot 30krat, Pušenjak 15krat, župnik Gomilšek 21krat. Dohodkov je imela zveza 1117 K 32 v, in stroškov 434 K 89 vin.; torej je čisti preostanek 682 K 43 vin. Gospodu blagajniku Žolgarju se izreče zahvala, poročilo pa se vzame z odobravanjem na znanje. Pri volitvi odbora je bil izvoljen sledeči odbor: dr. Korošec, dr. Hohnjec, V. Žolgar, Ferdo Leskovar, dr. Kovačič, dr. Verstovšek, dr. Jerovšek, dr. Lukman, Ivan Kociper, Franjo Žebot, Evald Vračko in F. Gomilšek. Za namestnike: dr. Leskovar, dr. Medved v Mariboru, dr. Veble v Celju, F. Spindler v Brežicah, Vladimir Pušenjak in J. Juvan v Mariboru. Občni zbor izreka zahvalo gospodu dr. Josipu Hohnjcu za požrtvovano organizacijsko delovanje. Po občnem zboru se je vršila prva odborova seja, pri kateri se je sestavil sledeči odbor: dr. Korošec, predsednik; dr. Hohnjec, podpredsednik; Vinko Žolgar, blagajnik; Ferdo Leskovar, tajnik.

* **C. kr. kmetijska družba.** Osrednji odbor bo tudi v l. 1914 sprejemal naročila za plemenske bike iz onih krajev, v katerih ni za redno bikorejo poskrbljeno niti s kako živinorejsko niti z bikorejsko zadrugo. Prošnje za subvencije bike vsaj do konca aprila 1914. — Osrednji odbor oddaja izvirno rusko seme po izvirni ceni 48 vinarjev kilogram. — Osrednji odbor oddaja subvencije merjasce, če vpošljejo člani pravilno izpolnjene reverze s 30 K za vsakega merjasa potom svoje podružnice najpozneje do 15. aprila t. l. — Subvencijiški ovni solčavsko-jezerske pasme se bodo oddajali, kolikor jih bo na razpolago, primernim planinskim rejama po 20 K. Poslali se bodo najbrže v aprilu ali maju.

Zivinorejci, pozor! Osrednja zaščitna za vnoženje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru naznanja vsem živinorejem, da je s 1. aprilom nastavila kot poslovodjo gospoda Ivana Urek, kateri je prakticiral pri vnovičevalnicah za živino na Dunaju in v Olomoucu, in da bo v štotoče sama kupovala živino od svojih članov. Kdo ima živino na prodaj ali želi živino kupiti, naj to javi Osrednji zadrugi za vnovičevanje živine v Mariboru, katera ima svojo pisarno v tiskarni sv. Cirila, Koroška cesta 5.

* **S. K. S. Z.** pozivlja vsa društva-članice, da praznujejo, osobito s predavanji, 500letnico ustoličenja slovenskih knezov na Gospodskem polju. Ljudstvo bo črpalo iz svoje lepe zgodovine novega poguma za našaljne boje.

* **Kaj se dela?** Iz zanesljivih virov se je izvedeno, da je lani podaril napadnemu italijanskemu društvu v Avstriji — italijanski kralj 3 milijone lir. Krasne razmere v Avstriji! Nemcem pošilja denar pruska kraljica, da bi postali protestantski in prusovski, Italjanom pa pošilja italijanski kralj denar — gotovo ne v namen, da se okrepi med Italijanskim ljudstvom avstrijska zavest.

* **Liberalna gospodarska organizacija** končuje v kajhi. Trgovsko društvo Agro-Merkur je prišlo v konkurenčno vse lahkomiselnosti njegovih voditeljev. In tisoč bili navadni neuiki ljudje. Advokatski koncipient dr. Žerjav, Rožman in bivši liberalni deželni poslanec Lenarčič so bili obsojeni na 4 mesece zapora, nemški žid Cohen, katerega so imeli veliki narodnjaki v službi, na 5 mesecev in posojilniški uradnik Bayr na 2 mesece zapora.

* **Stajerska dežela obsojena.** Za časa slovenske obstrukcije v štajerskem deželnem zboru je deželni odbor črtal vse podpore za ceste okrajnim zastopom, in tudi druge podpore, izrabil je tudi nejasne določbe predpisov za nadaljevanje podpor pri malih izboljšanjih zemljišč in večjim posestnikom, ki so merovali že izvršili, zagotovljeno podporo odvzel, češ, da niso položili rednih računov, ali da niso pravčasno načrtov dovršili. Tako postopanje nasprotuje predpisom za podpore, kar je določilo državno sodišče v svoji razsodbi od 1. aprila 1914, katero je izdal na tožbo O. K., nekdanjega ekonoma v Rogoški Slatini, radi plačila zaostale podpore K 1024. To podporo mu je deželni odbor odrekel, češ, da ni predložil pravilnih računov. Deželni odbor mu je priznal za delavce komaj po 1K 20 vñ. do 2 K na dan, med tem ko je K. v resnicu izdal povprečno 2—3 K za vsakega. Razprava o tej tožbi je bila že razpisana v dveh zasedanjih državnega sodišča, toda odločila se je obakrat, ker se je še vedno upa, da bo deželni odbor priznal svoje krivično stališče in se z lepa poravnal. Ker ni bilo mogoče doseči poravnave, zato se je vršila razprava pri državnem sodišču na Dunaju dne 30. marca 1914. Tožnika je zastopal poslanec dr. Ivan Benkovič, ki je ožigosal postopanje deželnega odbora kot krivično in nepostavno. Dne 1. aprila 1914 je nato državno sodišče razglasilo svojo razsodbo, glasom katere ima dežela Stajerska plačati K. znesek 907 K 62 vñ. s 5% nimi zamudnimi obrestmi za 4 leta in stroške. Vsled tega bode tudi država moral izplačati zagotovljeno podporo v isti višini. Razsodba je načelne važnosti in pomena gotovo lud moraljeni udarec za deželni odbor štajerski. Po načelu, kateri je izražen v tej razsodbi, kakor tudi v nekaterih drugih razsodbah državnega sodišča, bi deželni odbor moral izplačati tudi okrajnim zastopom podpore za vzdrževanje cest za leta 1909, 1910 in 1911, ne da bi bilo potrebno, da deželni zbor dotični kredit dovoli posebej, an pa v obliki proračuna; to stališče je Slovenski klub že svoječasno zavzemal in ga je sedaj tudi državno sodišče potrdilo.

* **Nemci -- vzorni gospodarji? 22 milijonov izgubljenih.** V Berolini je prišla te dni na nič velika trgovska hiša žida W. Wertheim. Dolgov ima vse podjetje 25 milijonov mark, premoženje podjetja pa znaša samo 3 milijone, 4000 upnikov je uničenih skor popolnoma, uničen pa je tudi prej bogati nemški knez Hohenlohe, ki je stal v tesni zvezzi z židovsko tvrdko. Tako „vzorno“ znajo liberalni Nemci gospodariti!

* **Besno sovraštvo proti veri.** Občinski svet mesta Cornvilles na Francoskem je sklenil v svojem sovraštvo proti veri, da se z mrtvaka proti prta odstrani križ in nadomesti s prostozidarško zvezdo. Na zidu občinske šole pa je dal napraviti križ, ki naj služi šolarjem pri strelnih vajah za tarčo. Bolj besnega izraza sovraštva do vere se pač ne more najti.

* **V 4 dneh 5 samoumorov.** Celovski „Mir“ poroča: Čimbolj hujskajo nemški liberalci proti cerkvini veri, tem bolj se množijo po deželni samoumori. Ludstvu se jemlje versko prepričanje in s tem zadovoljnost in udanost v božjo voljo. Zadnja leta se samoumori po Koroškem čudovito množijo. Časopisje nasteva razne vzroke za samoumore, kakor nesrečno zakonsko življenje, nesreče v gospodarstvu, nesrečna lubezen in bogye kaj še vse; pravega vzroka pa, ki sta verska mlačnost in brezverstvo, ne navajajo, ker je njun oče politična hujskarija zoper vero, cerkev in duhovnike. Tudi to je en del tiste nemške kulture, o kateri tako rad besediči poslanec Dobering. V Velikovcu se je dne 27. sušca obesil na pokopališču uslužbenec Schiumyjevega „Lagerhausa“, Franc Rozman, „Tagespost“ poroča, da je bil pljanec. V Celovcu se je dne 29. m. m. ob posteljno nogu na svojem stanovanju v Vetrinjskem obmestju št. 2 obesil Janez Fugger, bivši agent, star 30 let, in oče 2 otrok. V Brezi pri Krivi vrbi so 28. minulega meseca našli ustreljenega živšega posestnika Jurija Tomančgerja; v Stallhofenu se je v gozdu obesil 29. m. m. mesarski pomočnik

Matija Heiser, in v Pričici ob Vrbskem jezeru se je 30. t. m. obesil v drvarnici 27 let stari Jožef Košer, ki je že 6 mesecev živel v divjem zakonu z neko Nežo Cemernjak. Prej je menda izplil 2 litra žganja. V Sp. Goričici pa se je zastrupila delavka tobačne tovarne, Ivana Lipnik. Prepeljali so jo v bolnišnico. Ali je vzela strup s samomorilnim namenom, ni znano.

* **Zapravljeni talenti.** L. 1818 je naredil zrelostni izpit v Pfortru izredno nadarjeni sin protestantskega pastorja, Ernest Ortlep. Imel je čudovit talent za stare jezike. Goethejevo Ifigenijo je prestavil na grško, in ko so prestavo pokazali pesniku, se je kar začudil, da se je delo nadarjenemu mladeniču tako posrečilo. Toda kmalu je bil konec njegove slave. Vzrok je bil — alkohol, ki je mladega dijaka tiral v pogubo. Vseučilišče v Lipsku je moral radi slabega življenja zapustiti; tudi oče ga ni več poznal za svojega sina. Napisal je celo vrsto člankov, ki so bili s počelo sprejeti, toda za kaj večjega mu je manjkal notranje moči in vtrajnost. Padal je vedno globlje. Tainat se je še dvignil. Ko mu je bilo 53 let, je še naredil učiteljsko skušnjo, toda zaradi svojega življenja ni bil nikjer službe. Tako se je vlačil po ulicah, beračil in prodajal svoje pesmi. Od cesarja Viljema, ki je bil takrat še princ, si je izprosil podporo: na pošti so mu izplačevali vsak dan 2% groša, kar je znašalo na leto okoli 100 K. Včasih se je prikazal tudi v zavodu, kjer je v mladih letih tako dobro študiral. Tu so dijaki, ki so poznali njegovo preteklost, kazali nanj s prstom. Pijan se je mešal med nje in jim predaval svoje pesmi. Dostikrat je med poukom stal pod odprtim oknom in žalosten poslušal, kako so učenci brali in prestavljali njegove priljubljene pisatelje. 14. junija 1864 so ga našli mrtvega v obcestnem jarku, kamor se je bil v pjanosti zvrnil.

* **Kako je živel minister Zaleski.** Ravno na sv. večer 1913 je umrl finančni minister grof Zaleski, po rodu Poljak. O njegovem zasebnem življenju poročajo poljski časniki sledče: „Versko življenje počasnega grofa in njegove družine je bilo skoraj samostansko. Vsak dan se je v njegovi hiši brala zjutraj sv. maša, katere se je udeležil minister z vso svojo družino in služabniki. Sam je vsak dan prejel sv. obhajilo. Po zajtrku je bil čas določen za delo. Ravno tako po kosilu: kratek oddih in zopet na delo. Ob 5. uri so bile v domači kapeli litanijski z blagoslovom, pri katerem je minister prav rad sam orgljal. Potem je sledil sprehod in čas do večerje se je porabil za resne in verske pogovore. Ob 9. uri zvečer je bila v kapeli večerna molitev, po kateri je šel vsak k počitku. Kakor je minister Zaleski živel, tako je tudi umrl, prevoden s sv. zakramenti in udan popolnoma v božjo vojno. Še pred smrtnjo si je prepovedal vsak sijaj pri pogrebu in izrazil željo, naj se mu níkar ob odprttem grobu ne govori v slovo. Zaleski je bil nenavadno nadarjen in izobražen. Njegova izredna bistrost duha je bila splošno priznana, ne le v Avstriji, marveč tudi v inozemstvu.

* **Voditelj bolgarskih socialistov.** Ko se je dne 2. t. m. otvorilo bolgarsko sobranje, je prišlo takoj ob začetku seje do ostrega spopada med večino in socialisti. V tem lipu je prišel nadškof blagoslovit poslanec. Še je tudi k voditelju socialnih demokratov, Sakasovu, katerega je z blagoslovljeno vodo poškropil in mu ponudil križ, da ga poljubi. Sakasov je sveto razpelo poljubil. To je znamenje, da so socialisti na Bolgarskem boljšega kova kot pri nas.

* **Albanska himna.** Kakor pri novem gospodarsku marsikaj manjka, tako tudi v novi državi. Albanci še nimajo narodne slavnostne pesmi. V tej zadrugi jih je prišel na pomoč neki italijanski glasbenik Rondella, in jih je napravil poskočno koračnico za narodno himno. Albanci pa niso navajeni na take reči in poslušajo rajši svoje pesmi s spremeljanjem piščalke in bobna.

* **Kateheze za prve.** Društvo slovenskih katehetov je izdal pod zgornjim naslovom pripravo za prvo spoved, za prvo sv. obhajilo in za birmo. Tiskala Katoliška tiskarna v Ljubljani. Cena se nam ni naznana.

* **Žun, Dohodnina.** Priporočamo knjigo, ki stane 1.60 K. Knjiga je za vsakega eminentne važnosti. Knjigo je sestavil strokovnjak Valentín Žun, tajnik v c. k. finančnem ministru, ki je znan veščak v davčnih zadevah. Knjiga ima poleg pojednega, stvarnega in temeljnega pouka o novi osebno-davčni noveli tudi veliko praktičnih vzorcev, ki olajšujejo pravilno navedbo.

* **Lyoform.** Svoje čitatelje opozarjam na že večkratni inserat „Lyoform“ ter na knjigo, ki je omenjena v tem inseratu.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V nedeljo, 5. t. m. pop. je priredila naša orlovska organizacija poučno predavanje. Govoril je o državnih ustavih gospod Hartman. — Jugosl. Strokovna Zveza je priredila v soboto zvečer v prostorih Zadružne zveze shod, na katerem je govoril o poslovnem delovanju soc. demokratov tajnik V. Zajc.

m **Študenti** pri Mariboru. V soboto zvečer je predaval pri nas mnogobrojnim poslušalcem Ferdo Leskovar o žganjeptju in abstinenči.

m **Študenti** pri Mariboru. Dne 5. t. m. je po kratki bolezni umrl pekovski mojster g. Henrik Mulec.

m **Kamnica.** Kamničani! Gotovo že vsi veste, da imate svojo lastno hranilnico in posojilnico v domači župniji v prostorili g. Vogrinca, kjer se vam obrestuje denar po 4%. Kdo pa bo še potem svoje prihranke mimo domače hranilnice in posojilnice nosil v mesto ter ž njimi zakladal sito gospodo? Vsak Kamničan bi moral imeti „zlate bukvice“ iz domače hranilnice in posojilnice.

m **Sv. Peter** pri Mariboru. Dne 23. sušca je umrl naročni mladenič Jožef Purgaj v Vodolah. Blage-

ga sobrata je spremilala Alojzijeva družba mladeničev s sprevodom, če. gg. duhovniki ter velika množica ljudstva. Cerkveni pevci so mu zapeli žalostinko. Bodil mu lahka zemljica!

m **Sv. Peter** pri Mariboru. Protalkoholni shod je prredila Marijina dekliška družba dne 25. sušca popoldne po večernicah v samostanski šoli. Naprosila si je za govornico gdč. Tomčko Štupca, ki je v lepem govoru nam mično razlagala hude nasledke pjančevanja za dušo in telo. Cez 20 mladeničev in deklet se je dalo vpisati za popolne abstinentne in čez 70 jih je obljubilo boj proti žganju do smrti. Dne 29. sušca po večernicah je bilo prvo zborovanje, na katerem se je izvolilo predstojništvo za moški in ženski oddelek. Sedaj pa korajža velja! Ne dajmo se preplašiti in odvriti od našega sklepa. Sicer nas preganajo že hudočni jeziki. Žalostno! Pa nič ne de. Po ljudeh, katerim je ljubši neznosev pjanec kakor pa trezen človek, se ne bomo ravnavi.

m **Vodore** pri Mariboru. Tukaj je umrl dne 30. sušca opoldne posestnik Janez Golob v 37. letu svoje starosti. Bil je zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in pristaš Kmečke Zveze. Sušica, katero je menda počedoval po svoji materi, je storila konec sicer krepkemu možu. Naj v miru počiva!

m **Trojica** v Slov. gor. Prezgodnji grob. Tukaj je umrl dne 4. aprila Alojzij Kraigher, najstarejši sinček g. dr. Al. Kraigher. Pokojni je bil učenec tukajšnje ljudske šole in zato so ga tudi njegovi součenci z učitelji spremili k zadnjemu počitku. Žaluočim staršem naše prisrčno sožalje!

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Poslovna doba obč. odbora je potekla ali o kakih pripravah na nove občinske volitve ni nič slišati. Zakaj? Nekaj volilcev je bolnih in zato je modri občinski odbor sklenil, tudi česa čakati, da vsaj dva umrjeta, potem pa zna „losgehen“. Eden volilec je že ustregel odborovi želji, drugi pa, mož močne nature, se noče udati. Ali boste še čakati?

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. V našem poštnem uradu vlada izvanredna natančnost in točnost, kakor znabitvi nikjer drugje. Poštni pečat je nemški, uradni jezik nemški, napis nemški. In vendar se zaletava pri nekivanti Nemec v našega poštarja s skoz in skoz lažnjivimi trditvami. Celo nedolžnega otroka, ki ne moti ne stranki ne uradnikov, se je lotil. Da, da, v malenkostih si velik. Kedaj pa dobimo slovenski poštni pečat?

m **Sv. Barbara** pri Mariboru. Tukaj je dne 13. marca umrl posestnik Janez Slaček. Pred osmimi dnevi pa smo pokopali njegovo hčerko Juliko, lansko leto pa hčerko Marijo. Rajni je bil ugleden gospodar, priden mož in dober oče. N. v. m. p.!

m **Laporje.** Izobraževalno društvo je priredilo pred kratkim 2 gledališki predstavi. Fantje so igrali zelo dobro Šaloigro: „Čevljar“ in dekleta pa: „Luknja v namiznem prtu“. Akoravno že skoraj 2 leti niso nastopili, so vendar vsi igralci kakor igralke vrlo rešili svoje vloge. Dne 15. marca pa je imelo društvo shod. Prišel je vlč. g. Sagaj in nam je v prav lepih poučljivih besedah govoril o nemškem kmečkem strahu. Veleč. g. župnik je razlagal o društvu „Savomopomač“ in ga tudi priporočal. Mladenka Terezija Kauklar nam je deklamirala Gregorčičev: „Naš narodni dom“ in mlađenka Marija Leskovar je navduševala mlađino za društvo in za porabo bogate knjižnice. K sklepnu nam je pevski zbor zapel: „Sveti solnce jutranje“. — Naše društvo priredi po Veliki noči poučno kmetijsko predavanje, na katero se posestniki že sedaj opozarjajo.

Ptujski okraj.

p **Ptujska okolica.** Stari naši pradedje, verni Sovenci, so stavili krasne cerkve po visokih hribih in evetočih dolinah. No, sedanji rod pa žalibog zelo malo skrbti za popravo cerkve in cerkvenih hiš. Pri nas na Ptuju je taka fina moderna moda. Cerkev sv. Ožbalta prosi popravila, celo orgle se ne morejo več rabiti. Staro župnišče, mežnarjivo, so tudi podrli. Cerkev sv. Ožbalta ima imenitno zgodovino. Do časa vladanja cesarja Jožefa II. je bila župniška cerkev. Zgrodovinska legenda pripoveduje, da sta sv. Ciril in Metod na svojem apostolskem potovanju tudi obiskala cerkev sv. Ožbalta. Slavni pesnik vlč. g. Volkmer je tudi pri tej cerkvici bival in oskrboval dušno pastirstvo. Do 1. 1890. je bilo celo pokopališče za celo župnijo okoli te cerkvice. Torej zlati in ljubi naši pradedje očetje in matere, čakajo njihova strohna tele se sodnega dneva pri tej zapuščeni cerkvi. Torej dragi župljani, kaj porečete popotniku in tujcu, ako vas vpraša, kje ima pa hišo mežnar, ki „Ave Marija“ zvoni. Žalostno, pa resnično, nima je več — podrli so jo. Sirom sveta boš iskal, a ne najdeš enake cerkvice. Vsaka ima, če ne lepo, pa vsaj borno bajtico za stanovanje mežnarja.

p **Krčevina** pri Ptuju. Pretečeni mesec smo pokopali blago dobrotnico, Apo Poček, posestnikovo ženo v Krčevini. Bila je usmiljenega srca in rajdodarnih rok do dijakov in revnih beračev ter zapuščenih sirot. Pri „Počekovi družini“ je bilo v 16 letih okoli 30 dijakov na stanovanju in hrani, med njimi so se sedaj

priredila včasih kakšno gledališko igro. Že 15. februarja se je ustanovila Mladeniška zveza. Povsod se skoraj že mladina probuja, začaj bi se v Leskovcu ne. Namesto, da bi hodili v krčme in po drugih prepovedanih potih, naj rajši zahajajo k shodom in prebirajo lepe knjige. Dekleta pridno prihajajo po knjige, mladeniči pa ne marajo dosti za nje. — Drugi shod Mladeniške zvezze je bil dne 29. marca. Govoril je Vidovič Janez: „Kakšen naj bo slovenski mladenič“; Franc Vindiš je deklamiral: „Oj zeleni baldalin“ in „Na tujem“. Gospod voditelj vzpodbuju fante, naj branijo domovino in narod pred sovražniki (nemškutariji in nevernikji) kakor so jo nekdaj branili slovenski fantje pred Turki. Nato je sledila pevska vaja.

p Žetale. Dne 21. aprila popoldne se vršijo v občini Žetale občinske volitve. Liberalci se hudo vsajajo; posebno piha Berlisl. Pa naj bodo prepričani, da bo vsa kolarija šla brlizgat.

p Žetale. V žetalskem Žabjaku so dne 1. aprila začeli nadaljevati novo šolsko stavbo, oziroma stanovanja za učitelje. Stroški za to novo stavbo znašajo čez 35.547 K. Samo na žetalsko občino pride 13.874 kron.

p Pri Sv. Urbanu je umrl oče g. ar. Marinčič, sodnika v Celju.

p Slatina. Naš oče župan Jaka se zelo bojijo, da bi se jim izpodmakhnil županski županski stolec. Volitve so razveljavljene. Kdo bo pa plačal stroške? Vprašamo slavno e. kr. okrajno glavarstvo v Ptaju, kedaž bodo nove volitve. Čas je že!

p Središče. Konzorcij okoliških liberalnih norcev je letos zopet osrečil Središčane s svojim listom, takozvanim „Središčkim sršenom“, ki se je pa letos izpremenil v „oso“. Z vsebino tega bedastega lističa se nočem baviti, pač pa hočem pripomniti, da smo po naključju izza kulis spoznali tajnega urednika, oziroma pisatelja dotednih oslarij. No, ker vemo, kām hodi ta „Sršen“, oziroma „Osa“, na pašo, upamo ga kmalu vjeti. Nalimati hočemo posteljico oboževane Julike, pred katero se je jokal, kleče prosil, grozil in se rotil, ko mu je hotela dati brco. In ko se ta čedna stvarača vjame, hočemo si ga ogledati s povekšnjim stekлом in podrobnejše opisati njegove noteze; saj videlo se bo mnogo. Dobro rejeni gospod nam bo gotovo hvaljen, da ga razkrijemo javnosti, ker tako zna postati še slaven mož radi svojih „slavnih“ del.

p Šalovec. Nič se več ne sliši iz vaške kapelice zvonček. Saj je vedno zvonilo poldan in zvečer Ave Marijo. A sedaj nič več! Tako se povprašujejo ljudje v bližini naše vasi. Da se ne zvoni več, so vzrok volitve. Mati, ki so navadno zvonili, se kujujo in zato ne marajo več zvoniti. Pomilujemo Vas, da mislite, da škodujete ali kljubujete s tem nam? Da, pa ne samo nam, s tem ste pokazali, kako verna žena imati da ste! Da se je opoldan zvonilo, so slišali delavec na polju in molili angeljevo češenje in matere so ob zvonjenju zvončka iz kapelice opozorile majhne otroke k molitvi.

p Šalovec pri Središču. V neki hiši, katere gospodinja je vneta zagovornica liberalne stranke, se je na predvečer sv. Jožeta pozno v noč plesalo ob zvokih godbe. Tako se pri naših liberalcih spoštuje cerkvena zapoved! Oster odgovor boste dajali enkrat vsi skupaj, z udeleženjem vred, pred pravičnim Sodnikom! — Tudi „napredna“ dekleta so hodila na dan sv. Jožeta k Sv. Miklavžu k popoldanski službi božji, a so se vračale precej v noč mokre, od zunaj in znotraj, domov. — Tako! Marijine družbe in Dekliške zveze se ogibate, gostiln pa ne! Prejkošte se bodo zopet pokazali sledovi takega življenja kakor nas žalibog, izkušnja že uči.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Marsikateri se vpraša: Zakaj se sovražimo Slovencem med seboj? Evo, samo en slučaj, kateri se je dogodil v Ljutomoru. Prišli so nekega dne liberalni mladini v Sršenovi kavarni skupaj; žalibog sem opazil med njimi tudi g. dr. H. Razvila se je debata in nazadnje so liberalni skrici pričeli predbacivati g. dr. H. sledče: „Ti gospod, vse je dobro, samo zakaj si ti tako prijazen napram klerikalcem?“ — No, g. dr. H. ni dolgo premišljeval, ampak izrazil se je sledče: „Ja, prokleto, od začetka ne gre drugače, pač pa bom začela počasi totim klerikalcem gor kūriti, za zdaj pa moram malo potrpati!“ — Torej gospod doktor! Sedaj še le vemo, da hočete tukaj nastopati kot naš domačin, proti lastnim bratom, kateri so se potegovali za Vas, da ste prišli k nam! Ali je to Vaše delo?

I Pri Sv. Juriju ob Ščavnici sta kolajne za 25-letno dejstvo delovanje pri gasilstvu dobila gg. Brunen Jurij in Čagran Alojzij. Tajnik gasilske Zveze, g. Kariba Josip na Krapji, pa je letos po svojem godu dopolnil 60 let življenja. On se sme imenovati začetnik gasilstva med kmeti na Murskem polju. List „Straža“ je namreč izvedel, da je imenovanec 1. 1880 obiskal dejstvo razstavo v Gradcu. Tozadevne vtise opisal je tistokrat v „Slovenskem Gospodarju“. Na razstavišču so ga med ostalim zanimali gasilski predmeti. Po veliki cesti domov se vračajoč je opazil in si ogledal gasilsko spravišče v neki nemški vasi. Začel je misliti: Če nemški kmet lahko opravlja službo požarnika, ni razloga, zakaj bi zaostajal Slovenec in bi gasilec ne mogel biti tudi kmet slovenski? To misel je prinesel v Ljutomer v okrajno posojilnico načelniku, sedaj že umrlemu g. Kukovecu. Posojilnica je obljubila pomoč. Prvo gasilsko društvo s slovenskim poveljnjam jezikom se je ustanovilo za vasi Cven-Krapje-Mota. In danes ima skoro vsaka občina svojo po-

žarno brambo, a vsa društva združuje skupna Zvezda.

Konjiški okraj.

k Loška gora. Gospodar Švab Igo je pripravil krmno in po nesreči mu je odrezal strog vseh petetro prstov na desni roki. Človekoljubi priporočajo, naj bi ljudje ne dajali pri opravkih prednosti samo desnici, ampak naj bi pri delu enakomerno vadili tudi levice. Glede pisanja pravijo, da bi se otroci že v šoli vadili pisati z levo roko. Naš ponesrečenec se je pa v bolnišnici privadol pisati z levico.

Celjski okraj.

c Savinjska dolina. Skrbno sem sledil zadnjemu zasedanju deželnega zboru. Naši poslanci so bili po mojem mnenju gospodarji v zbornici. S svojim nastopom in znanjem so si priborili ugled celo pri nasprotnikih. In ta ugled poslancev K. Z. je pripomogel, da so skoraj vsi predlogi, vse zahteve, ki so jih v tem zasedanju stavili naši poslanci, dobili večino. Poglejmo samo začelo glede železnic. Naši poslanci so nam priborili novo železniško zvezo Savinjske doline s Kranjsko, dobili nam koristen cestni zakon, zakon glede posredovalnih uradov, priborili toli potrebne obrtne olajšave, razne regulacije, vinogradnikom brezobrestna posojila itd. Še enkrat trdim, da se je vse to doseglo le, ker imamo res ugledne in vrlo podkowane zastopnike v deželnem zboru. Kar deželni zbor štajerski obstoji, še uspehi slovenskih zastopnikov niso bili tako lepi kot v zadnjih dveh zasedanjih. To upoštevamo tudi volilci posebeno, ko nam niso naši poslanci pustili naložiti nobenih novih bremen. In dr. Kukovec, predstavitev liberalne Narodne stranke! Kaj pomeni ta mož v deželnem zboru? Nič! Vi pa, poslanci K. Z., le pripravljajte se za nove boje, nove uspehe. Vsi kmetje smo z vami. M. B.

Višnja vas pri Vojniku. Tukaj so se dne 14. sušca vršile občinske volitve. Volilci so se skoraj vsi udeležili volitev, ki se je vršila složno. Vsem volilcem iskrena zahvala. Dosedanj župan je v III. razredu dobil skoraj vse glasove. Dne 3. aprila je bila volitev župana. Odborniki so zopet enočasno izvolili starega župana, ki pa je vsleđ prevelikega posla prostovoljno odstopil. Novi župan je sedaj Jurij Brezovšek, ki je skrben gospodar in bo tudi skrbel za blagor občne. Po končani volitvi so nastopili različni govorilci, ki so se zahvalili za trud in delo staremu županu in voščili novemu veliko srečo. — Še enkrat najtoplejša zahvala vsem občanom od starega župana.

e Nova Cerkev. V sredo je umrl Preložnik Mihael, dober gospodar, vrl vzgojitelj svojih otrok, prijubljen vsem, kakor je pokazal lep pogreb. Naj v miру počiva!

c Mozirje. Izborna obiskana zborovanje S. K. Z. se je vršilo dne 5. t. m. v našem trgu. Shod je posetil tudi e. kr. okrajski komisar, navzoče je bilo duhovništvo, učiteljstvo, trgovstvo, obrtništvo, kmetovstvo in delavstvo. Tuži mnogo pristašev liberalne stranke je prišlo na shod. Zborovanju je predsedoval gospod Strucelj. Prvi govornik dr. Korošec je govoril o slovenski politiki ter vabil vse stanove, da se združijo z našimi kmeti v eno stranko. Deželni odbornik dr. Verstovšek je razpravljal med drugim o obrtnih olajšavah in o postopanju pri osebno-dohodniškem davku. Vnela se je nato živahnava razprava, katere sta se udeležili obe stranki. Shod je naredil na zborovalce najboljši utis in marsikateri, ki je bil prej še morebiti nasproten, bo se pridružil stranki, ki gre jasno in odločno v boj in na delo za vse stanove, ki si z rokami služijo svoj kruh.

c Slivnica pri Celju. Dne 14. t. m. bo volitev občinskih odbornikov tukajšnje občine. Volilci! Vaša sveta dolžnost je, da se judeležite v obilnem številu vsi, ki se zavedate, kaj je občina in nje blagor! Naskočite pogumno liberalno trdnjava in porazite protivnika Kmečke Zveze! Volite enočasno od Kmečke Zveze postavljeno listo, zmaga bo gotova! Agitirajte prav marljivo med seboj, veliki torek bo vesel dan vstajenja tukajšnje občine iz zdajšnje umetno napravljene večine! — Pristaši Kmečke Zveze.

c Smarje pri Jelšah. Občni zbor Kat.-slovenskega političnega društva se je dne 5. t. m. sijajno izvršil. Habjanova dvorana je bila natlačeno počna. Prvi je poročal poslaneč Vrečko in nam lepo pojasnil uspehe obstrukcije slovenskih poslancev. Spoznali smo, da so naši poslanci res možje dela in neomažljive odločnosti v brambi naših pravic. Poslaneč dr. Jankovič nam je podal še mnogo pojasnil o delovanju naših poslancev v deželnem zboru, potem pa nam poročal o državnem zboru. Poročilo je bilo nad vse zanimivo. Omenjal je žalostni položaj, v katerem se nahaja naša država vsprično nove vojne nevarnosti z Rusijo. Ko je z ozirom na izdajalsko delo raznih vohunov, kakor Redla in raznih neznačajnih politikov, kakor še je bil dr. Švihla, povdralj, da se moramo povrniti nazaj k Kristusu in k katoliški veri, ki je edina podlaga zvestobe in poštenosti, tedaj je po dvorani zabučal vihar odobravanja. Obe poročili so zborovalci navdušeno odobravali ter izrekli našima poslancema in vsem poslancem S. K. Z. neomajno zaupanje. Župnik Gomilšek je poročal o političnem položaju v šmarskem okraju in povdralj, da S. K. Z. stanovitno napreduje. Nato je bil z vzklikom izvoljen društveni odbor. Stoklas je sprožil šmarsko šolsko vprašanje in je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija: Shod odločno protestuje proti stavbi nove ocole, ker ni resnične potrebe in je bilo dosedanje poslopje opeto-

vanokrat po komisiji spoznano za sposobno; obenem prosi poslanca, da storiti potrebne korake, da se obvaruje šmarsko ljudstvo najmanj 100.000 K stroškov, ko ima še 18.000 K starega šolskega dolga. Navzoči liberalci so lahko spoznali, da je grda laž, da so ljudje za novo šolo. Vspete so bili tudi s splošnim odobravanjem resolucije za slov. načodsloščenje in vseučilišče v Ljubljani, za združitev slovenskih in hrvaških dežel v jugoslovansko državo pod vladom Habsburžanov ter za ugodne trgovinske pogodbe, ki bodo s primereno carino varovala naše domače pridelke. Poslanca sta še dajala razna pojasnila volilcem. — Dva liberalca sta hotela motiti shod, pa smo ju kmalu postavili pred vrata. Shod je trajal 2% ur in je izredno zadovoljil vse naše zborovalce. Le še več takih shodov!

c Sv. Ema. Dne 25. sušca t. l. je imelo Katoliško izobraževalno društvo in Mladeniška dekliska zveza občni zbor ob obilni udeležbi. Predsednik, prečastiti g. župnik, otvoril zborovanje in odšlo besedo preč. g. F. S. Gomilšeku, kateri oživi s svojim krepkim glasom vse zborovalce. Po končanem govoru je bil za častnega člena izvoljen domači g. župnik Plepelec zavolj raznovrstnih zaslug. V odboru za I. 1914 so bili izvoljeni: Janez Anderlič, predsednik; gosp. župnik Plepelec, podpredsednik; Matevž Strašek, tajnik; Franc Žolger, tajnika namestnik; Franc Gril, blagajnik in knjižničar; Franc Vostner, blagajnikov namestnik; V. Vogel, odbornik; Jakob Poglšek in J. Kovačič, pregledovalca računov. Izvolil se je tudi odbor Mladeniške v Dekliške zvezze.

c Sv. Krištof tik Laškega. Dne 30. in 31. sušca so se vršile občinske volitve v vzornem režiu, mirno in složno. Izvoljeni odbor jamči vsakemu, da mu je le blagor občine na srcu. Se ve, da se najde tu in tam kak nezadovoljne, a kje je dandanes mogoče vsem ustrezti? Še najbolj zaslužen in zmožen mož je izpostavljen marsikateri prismodi v zaba ljanje. Pa ro je le osebna mržnja ali hujskanje. Stajerčančki in mokrači pa raje za grm zlezite, tu ni za vas prostora in tu ne boste nikoli gospodovali; naša občina je pristno kmečka in slovenska; kake gozazni pa zraven ne potrebujemo. Ste razumeli?

c Motnik (ob kranjsko-stajerski meji). Neizprosna smrt nam je v nedeljo, dne 29. sušca, ugrabila po kratki, mučni bolezni v najlepši moški dobi življenja (v 36. letu starosti) našega nad vse dobrega in povod prijubljenega vlč. g. župnika Plahutnik Ivana. Pogreb rajnega gospoda se je vršil v sredo, dne 1. aprila. Udeležba je bila velikanska, tako, da je bila župna cerkev za polovico premajhna. 26 duhovnikov je prišlo izkazat zadnjo čast svojemu ljubemu duhovnemu sobratu. Prišli so tudi zastopniki učiteljstva. Pred župniščem in pri odprttem grobu so iz večih krajev združeni pevci pod vodstvom g. Karola Bervarja iz Celja zapeli srce pretresajoče žalostinke. Za slovo je govoril preč. g. dekan in častni kanonik Ivan Lavrenčič iz Kamnika. Resnične so bile besede govornika: „Živel je malo, ali svoje delo je dovršil“. In res, komaj so dobro potekla 3 leta, kar je prišel kot prvič župnik v Motnik, ali koliko se je v tem času predragačilo. Takoč čez 1 mesec po njegovem prihodu se je ustanovilo prekoristno Kat. slov. izobraževalno društvo. Po poteku par mesecov se je vpeljala Marijina družba deklet, osnovalo se je tudi pevsko društvo. Rajni je bil ves tudi vestni vrejevalec hranilnice in posojilnice. In lansko leto je ustanovil tretji red sv. Frančiška. Res, težko se je bilo ločiti od groba, ali tolazi naj nas misel, da je šel po zasluženo plačilo. Torej, počivaj v miru, blagi pokojnik!

Brežiški okraj.

o Brežice. Ko sem bral v časniku, da naše Izobraževalno društvo uprizori neko pretresljivo igro, „Deklo Božjo“, sem bil tem bolj radoveden, kakšen utis bo na odru napravila. In moram reči, da me je v nedeljo zares na več mestih pretresla, tako živo in resno počuduje žalostne in resnične nasledke prijemanja. Pa sem si mislil, ko sem gledeš po gledalcih: tisočkrat škoda, da te krasne igre ne vidijo mnogi litrovni bratci! Mislim, da bi ta živa igra lahko marsikateremu vzbudila vest. Morda bi se potem sicer res malo manj vriskalo in plesalo pri nas, kakor se to n. pr. tu v Druškovičevi krčmi in drugod tudi celi post goždi, pa bi zato bilo že samo v naši okolici več sto ljudi srečnih in veselih, katerim zdaj vso srečo in domači mir ugonaoblja pjanec, ki ga imajo pri hiši. Naj bi le naše društvo priredilo še več tako lepih predstav!

b Planina. Od septembra do aprila se je naše župnije izogibala bela žena. Za dolgi odmor pa je zahvalovala toliko dragocenejo žrtve. Pobrala je dne 2. aprila blago mater Nežo v 33. letu svoje starosti, skrbno ženo našega vrlega župana v Golobinjaku, g. Florijana Pušnik. Priljubljenost dobre gospodinje, ki jo trpela skozi 4 meseca na čez vse mučni bolezni v možganih in je še nekaj ur pred smrтjo postala mati, sa je pokazala zlasti na dan pogreba. Tolažilne besede vvl. g. duh. svetov. Antonu Ribar, govorjene na grobu težko skušnemu možu, so povzročile glasenjek. Sočutje vseh krogov naj Vam lajša neizmerno bolest!

b Dobje pri Planini. Pretečeno soboto, dne 4. t. m., smo dobili v Dobje preterljivo vest, da se je na potu iz St. Jurija proti domu ubil Franc Pušnik iz Tajht. Pokojnik je bil ugleden mož-poštenjak, star 46 let. Imel je na železnici oddajo železniških pragov. Ker se mu je mudilo domov, prisodel je u graščinsku vozniku. Pred klancem — še v kalobski župniji —

je stopil iz voza, med tem mu pa pade iz glave klobuk. Ko se stegne za njim, izgubi ravnotežje in pade na glavo v 3 metre globok jarek na kamenje, kjer je obležal takoj mrtev. Zapušča ženo in 8 mladoletnih otrok. Bog bodi milostljiv njegovi duši in tolažnik njegovi družini!

b Imeno pri Podčetrtrku. Veliko let so se vršile v naši občini občinske volitve v najlepšem redu, ker so občini-volilci resno in pravično prevendarili, katere može je voliti v odbor, ki bodo delovali v korist celi občini. Toda letos je volilna zadeva nastopila drugo pot. Duh liberalizma je obsenčil nekatere može in začeli so hudo gonjo napram izvolitev velezaslužnega župana g. Počivavšeka, ki že 23 let neuromorno in pravično deluje kot župan v prid ljudstvu v tej občini. Ševeda, do zmage nasprotniki niso prišli, ker se ne dajo drugi trezno misleči volilci od teh voditi za nos. Saj že izprevidijo svojo zmoto. Torej gospodineki, boče z nam, kakor ste bili, in mi bomo z vami!

b Kozje. Kako zna biti med Slovenci živeči Nemec brezobziren, nam dokazuje odvetnik dr. Zirngast v Kozjem. Ta gospod živi od slovenskih kmetov, on pa jih še toliko ne spoštuje, da bi jim dopisoval v slovenskem jeziku. Kaj mislite, nekoga dne dobim tudi jaz od pošte nemško njegovo pismo. Kaj sem hotel? Hodiš sem od Petra do Pavla. Vsakdo mi ga je predstavljal drugače. Ali smo morebiti mi dolžni nemško znati? Kaj še! On je prišel med nas zaradi zasluzka, da bi se med nam dobro preživiljal, nima torej nobene pravice, naš jezik prezirati in zaničevati ter nam povzročati pota in še celo nepotrebne stroške za predstavljanje. Takšni so Nemci, ki pripotujejo k nam. Šopirijo se med našo ponijošnostjo. Oni skrbijo za širjenje svojega rodu in svojega jezika med nam, saj so pri nas zato z našo zaslepljenostjo in čudovito nezavednostjo dobro pogojena tla.

Društveni glasnik.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Tukajšnja Mladiška Zveza je imela dne 15. sušca svoj sestanek. Udeležnikov je bilo 38. Sklical ga je naš novi voditelj, č. g. Ivan Hribar, in nam obljubil, ga sklicati vsak drugi mesec. Mladiški, le naprej!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Na belo nedeljo, to je dne 19. aprila t. l., ob 8. uri zjutraj, ima Katoliško politično društvo v prostorij Arnuševe gostilne pri Sv. Lenartu v Slov. gor. svoj občen zbor. Po občenem zboru je političen shod, na katerem poročata poslanca dr. Korošec in Roškar. Može in mladiški, pride v prav obilnem številu.

m St. Lovrenc nad Mariborom. Kmečko bralno društvo priredi s pomočjo mladinske organizacije na velikonočni pondeljek, dne 13. aprila 1914, popoldne ob 4. uri, v velikem salonu pri gospodu J. Kodru v trgu krasno predstavio "Mala pevka", ljudska igra s petjem v petih dejanjih. Za dobro postrežbo je priskrbljeno. Pridite v obilnem številu!

m Sv. Peter nize Maribora. V nedeljo, dne 19. aprila, bo ob 3. uri popoldne važen gospodarski sestanek, združen z občenim zborom hraničarjev v posojilnici v samostanski šoli. Govori gosp. Vladimir Pušenjak. Vstop je vsakem prost. Domačini, udeležite se v obilnem številu!

p Središče. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Središču priredi s sodelovanjem Orlov in Dekliške Zveze na belo nedeljo, to je dne 19. aprila, popoldne po večernicah, na vrtu gospoda Lončariča dve gledališki predstavi in sicer: "Prepirljiva sosedna" in "Cvetina Borograjska." Med odmori igra Mat. Kocjanica godba.

p Ormož. Občni zbor Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva za Ormož in okolico se vrši v nedeljo, dne 26. maja, v travnju 1914, popoldne po večernicah, v prostorih kletarske gostilne v Ormožu. Udeležite se v prijetljivi društva, vabljeni!

p Sv. Trojica v Halozah. Mladiška in Dekliška Zveza priredita skupni podučni shod na belo nedeljo, dne 19. aprila t. l., popoldne po večernicah, v društvenih prostorih. Na sporednu je mnogo zanimivega: predavanja, deklamacije, dvogovor in šaljivi prizor "Geta prvič v Ptiju."

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Poslanci Ozmc, Meško in M. Brenči priredijo na belo nedeljo, dne 19. aprila, popoldne po večernicah, politični shod. Prva dva poslanci poročata o delovanju v dejavnem, slednji o delovanju v državnem zboru.

p Sv. Bolfenk na Kogu. Na belo nedeljo, dne 19. aprila, priredi Slovenska Kmečka Zveza političen shod zjutraj po rani službi božji pred hišo gospoda učitelja Košarja; pri slabem vremenu pa v gostilni gospoda Matija Gorčanica na Kogu. Govori poslanec Brenčič o delovanju v državnem zboru. Agitirajte za veliko udeležbo!

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Kakor smo že naznani, priredi naše Bralno društvo na velikonočni pondeljek gledališko igro: "Turški krž" v štirih dejanjih ter enodejansko burko: "Dva gluhia." Na sporednu je tudi petje in tamburjanje. Prosta zabava bo pri gospodu Pergerju s šaljivim srečovanjem in posebno lepimi dobitki, šaljivo pošto itd. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Igra "Turški krž" je vredna, da si jo vsakdo ogleda; burka "Dva gluhia" pa bo vzbujala smeha čez mero.

l Gornja Radgona. Gospod Robinšak, tajnik posojilnice, je daroval za Slovensko Stražo 5 K. Živelj posnemovalci!

l Ivanjci. Na belo nedeljo po večernicah se vrši pri gosp. Terstenjaku političen shod, na katerem poročata poslanca dr. Korošec in Roškar.

s Šoštanj. Jubilejna podružnica c. kr. Kmetijske družbe za Šoštanski okraj priredi na velikonočni pondeljek popoldne v ekskulendni šoli v Ravnah podučno predavanje o živinoreji. Predaval bo c. kr. nadživinozdravnik gospod Pirnat iz Slovenjgradca. Z ozirom na važnost te panoge kmetijstva vabijo se vsi živinorejci k mnogoštevnim udeležbám.

s Marenberg. Dekliška Zveza ima na belo nedeljo, dne 19. aprila, pri podružnici S. Janeza na Suhem hribu svoj mesečni sestanek.

s Mut. Bralno društvo pri Sv. Primožu nad Muto še enkrat opozarja sosede in domače na svojo veselico, ki jo priredi na velikonočni pondeljek, dne 13. aprila 1914, popoldne po večernicah, v slovenski šoli na Muti. Na sporednu je govor in pa dve šaljivi gledališki igri. Vstopnina po 40 v sedež, 20 v stojšče. — Pridite gotovo!

s Šmartno pri Velenju. Tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na belo nedeljo, dne 19. aprila, dve gledališki predstavi v Društvenem domu: "Trije tički" in "Oh ta Polona" in sicer ob tretji uri popoldne. Vabi se k prav obilni udeležbi!

c Celje. Na belo nedeljo, dne 19. aprila, priredijo dekleta Izobraževalnega društva v Celju gledališko igro "Visoko." Igra je zelo lepa in se prosi prav obilne udeležbe. Na svidenje pri: "belem volu."

c Novacerkev. Čebelarska podružnica v Novicerkev pri Vojniku ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 19. aprila t. l. pri Al. Arličevemu čebelnjaku v Socki popoldan ob 3. uri z načadnim sporedom. Ako ob 3. uri popoldne ne bi bilo zadostno število članov navzočih, se vrši drugi občni zbor ob ¾. uri popoldne pri vsakem številu članov.

b Buče. Shod Slovenske Kmečke Zveze se bo vršil v nedeljo, dne 19. aprila na Bučah ob 3. uri popoldne v prostorih g. poštarija Baha. Govori dr. Jankovič.

b St. Vid na Planini. Na velikonočni pondeljek, dne 13. aprila 1914, priredi tukajšnja Mladiška in Dekliška Zveza gledališko predstavo. Mladiški igrajo "Poštno skrivenost", dekleta pa igro: "Prisiljen stan je zaničevan." Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina je namenjena za potrebe tukajšnjega Bralnega društva.

b Videm. Naši fantje se vrlo gibljejo, posebno se na odru gledališkega odseka. To bodo pokazali v nedeljo, dne 26. aprila. Priredi bodo namreč petdejansko igro "Repoštev, ali: Duh v krkonskih gorah." Začetek ob ¾. uri popoldne v društveni dvorani. Povabljeni so starci in mladi.

Najnovejše.

Slovenska Bistrica. Vabilo na redni občni zbor Posojilnice v Slovenski Bistrici, registravane zadruge z neomejeno zavezo, ki se vrši v pondeljek, dne 27. aprila 1914 v posojilničnih uradnih prostorih "Hotel Austria" v Slovenski Bistrici. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za 1. 1913. 3. Prečitanje zapisnika o izvršeni reviziji. 4. Dopolnilna volitev v nadzorstvo. 5. Slučajnosti. Načelstvo.

Letošnji novomašniki. Iz 4. letnika gospodje: Jožef Dušič, rojen v Zagrebu; Janez Hanžič iz Sv. Jurija ob Taboru; Martin Kozar od Sv. Antona v Slov. gor.; Jožef Kuk iz Konjic; Vid Pavlič iz Sv. Vida pri Planini; Jožef Sajovic, rojen v Orehovljiju na Kranjskem; Anton Somrek, rojen v Čadramu; Alojzij Šlik od Sv. Petra pri Mariboru. — Iz 3. letnika gg.: Franc Jazbinšek iz Sv. Vida pri Planini; Evgen Langer iz Ljubnega; Ivan Messner od Sv. Primoža nad Muto; Jožef Petrovič iz Ptuja; Friderik Sternad od Sv. Benedikta v Slov. gor.; Avgust Sparl iz Jarenčne.

Listnica uređništva.

Slovenec v tujini (poštni uradnik): Dokler nam ne javite svojega popolnega naslova, bo težko kaj storiti. Čime samo ne zavrstite. — Zetale: Ali kot inserat? Stanje 6 K. — Dobrna: Izredčili "Straža." — Ščavnica: Ali ne veste, da vsi dopisi, ki so brez podpisa, romajo neusmiljeno v globočino uredniškega koša? — Cirkovec: Premalenostno in osebno. — Ruše: Kdo se bo že za vsako malenkost s ptujskim bedakom kregal? Sicer pa pišite v prihodnjem s črnilom. Pozdrave. — Ljutomer: Tako je prav. Le pridno agitirajte mladi za nove naročnike. Ko boste pri znanilih piruh potakali, vprašajte tudi, če je hiša že na "Slovenskega Gospodara" naročena. Vam in vsem vrlim mladeničem in mladencem, ki nabirajo nove naročnike, želi sladko pisanko — uredništvo.

Listnica upravnosti.

Hudim kuharicam: Upravnost pošlje navadno vse Vaše ponudbe dotičnim, ki iščete kuharice v službo. Če ne dobi vsaka ugoden odgovor, upravnost ne more prav nič za to. — Na znanje: Inserate za prihodnjo (16.) številko bomo sprejemali samo še v torek, dne 14. aprila, zjutraj do 8. ure. Vsak inserat, ki pride pozneje, bo uvrščen ob 17. številko. — Dan za dnevnob dobitka upravnosti toliko vprašan, a brez znamke za odgovor. Izjavimo, da bo odslej dobil odgovor samo tisti, ki priloži znamko.

Loterijske številke.

Gradeč:	1. aprila	82	54	11	42	1
Linec:	4. aprila	54	25	70	24	2

Ruško kočo

se loščeta za poletno sezono dekla, ki ima največ opraviti v kuhinji se lahko priuči finega kuhanja in natakarica, ki je v svojem delu izurjena. Vstop 15. maja. Vprašanja se naj naslovijo: Ruška koča, Ruše, Štajersko.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 2. aprila 1914. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 86—104 kron (izjemoma 110 kron), poltolsti 72—84 kron; suhi od 64—70 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 64—82, poltolste od 40—62, suhe od 50—58, bik od 66—84, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 64 do 84 kron. Kupčija slaba.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 116, K 132

teleta la (izjemoma cena od K 134 do K 144); mlade svine od K 150 do K 154; nemške pitanske svinje od K 140 do K 144; ogrske pitanske svinje Is od K 00 do K 00; ogrske pitanske svinje IIa od K 140 do K 148; mesne svinje od K 136 do K 144; bosnijske pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K — do K 90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahn. Cena nazadnje.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 116, K 132

teleta la (izjemoma cena od K 134 do K 144); mlade svine od K 150 do K 154; nemške pitanske svinje od K 140 do K 144; ogrske pitanske svinje Is od K 00 do K 00; ogrske pitanske svinje IIa od K 140 do K 148; mesne svinje od K 136 do K 144; bosnijske pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K — do K 90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahn. Cena nazadnje.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 116, K 132

teleta la (izjemoma cena od K 134 do K 144); mlade svine od K 150 do K 154; nemške pitanske svinje od K 140 do K 144; ogrske pitanske svinje Is od K 00 do K 00; ogrske pitanske svinje IIa od K 140 do K 148; mesne svinje od K 136 do K 144; bosnijske pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K — do K 90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahn. Cena nazadnje.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 116, K 132

teleta la (izjemoma cena od K 134 do K 144); mlade svine od K 150 do K 154; nemške pitanske svinje od K 140 do K 144; ogrske pitanske svinje Is od K 00 do K 00; ogrske pitanske svinje IIa od K 140 do K 148; mesne svinje od K 136 do K 144; bosnijske pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K — do K 90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahn. Cena nazadnje.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 116, K 132

teleta la (izjemoma cena od K 134 do K 144); mlade svine od K 150 do K 154; nemške pitanske svinje od K 140 do K 144; ogrske pitanske svinje Is od K 00 do K 00; ogrske pitanske svinje IIa od K 140 do K 148; mesne svinje od K 136 do K 144; bosnijske pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K — do K 90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahn. Cena nazadnje.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 116, K 132

teleta la (izjemoma cena od K 134 do K 144); mlade svine od K 150 do K 154; nemške pitanske svinje od K 140 do K 144; ogrske pitanske svinje Is od K 00 do K 00; ogrske pitanske svinje IIa od K 140 do K 148; mesne svinje od K 136 do K 144; bosnijske pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K — do K 90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahn. Cena nazadnje.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 116, K 132

teleta la (izjemoma cena od K 134 do K 144); mlade svine od K 150 do K 154; nemške pitanske svinje od K 140 do K 144; ogrske pitanske svinje Is od K 00 do K 00; ogrske pitanske svinje IIa od K 140 do K 148; mesne svinje od K 136 do K 144; bosnijske pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K — do K 90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahn. Cena nazadnje.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od

Dva iznjena krojaška momčenika spreime takoj za stalno delo in dobro plačo Louis Arbeiter, Koroška cesta 101, Maribor. 316

Veleza imiva prikaz XX. st. tečja! Opazujamo, da nočem nikomur delati placanje reklame, kakor je v takih slučajih navadno, ampak jaz naznanjam vsakemu zastonj, kako sem si dolgoletno težko belezen na pljučih, nadujo, in oslovski kašelj popolnoma ozdravila. To domače zdralivo lahko vsakemu zelo po ceni pripravim. Vpošljite za odgovor kuverto z znakom, Gospa B. Kolenská, Wirsowice pri Pragi, Češko 290

Semenski krompir

Važno!

Ravno tako kakor pri žitu, je potrebno izmenjati same tudi pri krompirju. V ta nameu priporočam najboljše vrste krompirja, ki so se posebno lansko leto prav dobro obnesle. A) Zgodnje vrste: obistnik, rožniti in roglijci (Kipfel) 5 kg poštni zavoj K 1-20, 50 kg 8 kron. B) Pozne vrste: eldorado, svetovni čudež, Böhmov uspek in beli štajerski krompir; 5 kg poštni zavoj 1 K 50 kg 6 K, 100 kg 11 K, 1000 kg 100 K po povzetju. Vse cene se razumejo z vrečami vred na kolodvor postavljene. A. Slodnjak, pridelovalec krompirja, Juršinci pri Ptaju. 270

kava

50% cenejša!

Amerikanska varčevina kava, z visokim aromatičnim duhom, izdatna in se lahko varčuje, 5 kg. vzorec v vrečici za 10 krov franko proti povzetju. Pol funta prvostranske finega čaja K 2 — pošilja A. SAPHIR, eksport kave in čaja Tiszbogdány 496. 260

Lepo posestvo

četrte ure od Ptuja pri veliki cesti, 18 oralov zemlje (grod, njive, travniki itd.), hiša sposobna za gostilno, gospodarsko poslopje, vse zidano in v dobrem stanu sa takoj pod ugodnimi pogoji proda. Naslov: Bežica Terezija, Krčevina 38 pri Ptaju. 262

Hiša z gostilno (v hiši tekoča in topla kopalj), lep vrt za goste, 1 oral zemljišča se takoj proda. Altenmarkt 8, Lipuca (Leibnitz).

Za posestvo, oddaljeno četrte ure od cerkve pri Sv. Jakobu v Slov. gor., obsegajoče 20 oralov, se išče pristavnik (majer),

ki razume tudi vinčarsko delo. Zahteva se najmanj 5 let delavnih moči. Plačilo po dogovoru. Kdor se zanima za to službo, naj se o glasi pri tamsojenjem nadučitelju.

Čez 100 metrske sežje (klatfer) drv po 30 K kl. postavljeno do državne ceste v Petruvčah ima na prodaj J. Sternad, posestnik, Sv. Pongrac, Griže pri Celju. 360

Za nizko ceno se proda

trgovina za ženske oblike z dovoljenjem za obiskovanje sejmov, 35 letni obstoj. Za dober obstoj je znanje slovenskega in nemškega jezika potrebitno. Ponudba na J. Hois, Maribor, Koroška ul. št. 24. 240

Dobro ohranjen piano, s 7 oktavi, cena 400 K, se takoj proda pri Beti Volkmar, Maribor, Gosposka ulica 5. 61

Stefan Kaufman
trgovec z železom
v Radgoni
pripomaga najboljše ocelne motike in loptate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi. 178

Dva klavirja,
dobro ohranjena, z lepim glasom, cena 60 K oziroma 240 K, se prodasta pri Beti Volkmar, Maribor, Gosposka ulica 56. 60

Naznanilo.

Na deželni sadarski in vinarski šoli v Mariboru se bodo vršili v času od 4. do včetve 6. majnika tečaj o pridelovanju zelenjave, v katerem se bo o obdelovanju in uporabi važnih vrst zelenjave teoretično in praktično poučevalo. Razkazovanje in pouk se bodo vršili dopoldne od 9. do 11. ure in popoldne od 2. do 4. ure. Število udeležencev se je določilo na 30. Učenina se ne bo zahtevala. Učni jezik je nemški. Prijaviti naj se do 28. aprila na podpisano mesto.

Ravnateljstvo deželne sadarske in vinarske šole v Mariboru.

Vinogradnikom!

Priporočam lepe cepljene trse na Rip. Port. in sicer beli burgundec, silvanec in mosler. Franc Vračko, posestnik in trsničar Sv. Peter pri Mariboru. 174

Lepo kmečko posestvo na Pesniškem vrhu (Pössnitzberg) pri Lučah, četrte ure od okrajne ce te, lepa solnčna lega, hiša s štědilno kuhinjo, 4 sobe, velika priklet, pod hišo klet, gospodarsko poslopje z 2 govejima hlevoma, 1 posebno gospodarsko poslopje, skeđen, svinjak, vozarnica, 10 minut od hiše je viničaria s kletjo, tri orale amerik vinograda, 3000 raznih sadnih dreves, krmne priraste za 20 glad goved, travnik, pašnik in vinegrad, gozd, nji e v izmeri 40 oralov. Proda se radi družinskih razmer za nizko ceno 27000 kron. Polovico vsote lahko ostane. Vpraša se Franc Rener, posestnik, Pössnitzberg, Lučane (Leutschach). 330

Iščem za pekovsko obrt pridne učenca, plača 4 K. Fr. Vaupotič, pekovski mojster v Žičah pri Konjicah. 345

Posestvo na prodaj, meri 1 oral Cena 2000 kron. Jakob Polanc, Nova vas pri Konjicah. 347

Oznanilo

Matevž Strašek, sadje- in vinorejc in posestnik pri Sv. Emi, p. Pristava, naznana vsem vinorejem, da ima letos čez 45000 korenjakov, Rip. Portals in Rup. Montikula posebno močnih, kreplih za nove nasade. Cene po dogovoru. 346

Ženitna ponudba. Mladenč srednjih let, z 4000 krov prihranka, želi poročiti mladenko ali vdovo, posestnico gostilne ali posestvo. Resne popudbe pod "Abstinent" posterstanta Faal nad Mariborom.

Kuharica se sprejme v župnišču, ki pove upravnštvo. 343

Fant, močen in zdrav, ki se je že eno leto učil mesarske obrti in je zmožen že vsakega dela, se želi nadalje učiti pri kakem slovenskem mojstru, bodisi v kakem večjem trgu na Spodnjem Štajerskem, najraje pa v trgu ali v mestu na Kranjskem. Učenje je moral prekiniti radi domačih razmer, kar pove tudi spričevalo. Naslov in več pove upravnštvo pod "Mesar" št. 342.

Gostilna pri okrajni cesti, blizu železnic, prodaja duhana in žganja, prostor brez konkurenč, 5 oralov dobre zemlje pri hiši. Sadni vrt za 25 polovnjakov jabolčnika. Cena 2.000 kron. Josip Jurše, Unter Schwarza pri Spielbergu.

Na prodaj je lepo malo posestvo, 2 oralova zemlje, lepo stanovanje, v dobrem stanu pri Sv. Lenartu v Sl. gor. 11. Več se izve pri posest. Antonu Knezar, Sv. Jakob v Slov. K. 352

Predu se lepo posestivo, 8 oralov v in zidan hiša z vsemi gospodarskimi prostori, po zelo nizki ceni. Sv. Miklavž št. 29, Hoče pri Mariboru. 332

Gostilno v najem želi vzeti v kakem večjem kraju na Spod. Štaj. blizu farne cerkve. Naslov v upravnštvo. 334

Lepo posestvo, 20 minut od glavnega trga se zaradi smrti pod ugodnimi pogoji proda. Naslov v upravnštvo. 336

Predu se malo posestivo, 2 sobi, kuhinja, klet, 2 svinska hleva, lepi vrt, studenec. Več pove A. Mutnik, Pobrežje, Dammgasse 43, Maribor. 335

Išče se hlapec, kateri ima veselje do goveje živine. Podobi se samo ustmeno. Oskrbništvo "Meniško" Lembah pri Mariboru. 337

Fr. KURNIK, fotograf pri Sv. Trojici v Slov. Goriceh

se prizorja trgovcem in gostilničarjem za izdelovanje razglednic. Nadalje se priporoča za izdelovanje fotografij igra cem bralnih društv, pevskim borm, Marijinim družbam itd. Tudi posameznim osebam zagotavljam lepo, zadovoljivo delo. 357

Lekarna „H. angej varhu“ Mr. A. SIRAH, MARIBOR, Tegetthofova cesta 33.

Dobro ohranjen piano, s 7 oktavi, cena 400 K, se takoj proda pri Beti Volkmar, Maribor, Gosposka ulica 5. 61

Stefan Kaufman
trgovec z železom
v Radgoni
pripomaga najboljše ocelne motike in loptate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi. 178

Dva klavirja,
dobro ohranjena, z lepim glasom, cena 60 K oziroma 240 K, se prodasta pri Beti Volkmar, Maribor, Gosposka ulica 56. 60

Vabilo

na

redni občni zbor

Km. hranilnice in posojilnice Bučah

r. z. z. n. z.

kateri se vrši dne 19. aprila 1914, po rani službi božjiv župnišču.

DNEVNI RED:

- Citanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Odooritev računskega zaključka za leto 1913.
- Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pole ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, katere smo brez pogojno sklepali. 350

Naznanilo.

Na deželni sadarski in vinarski šoli v Mariboru se bodo vršili v času od 4. do 9. maja tečaj o pridelovanju krme, v katerem se bo vse, kar je treba o tem predmetu vedeti, teoretično in praktično poučevalo in razkazovalo.

Število udeležencev je določeno na 30. Prosilci za sprejem v ta tečaj, lahko, v kolikor pač dopuste dana sredstva, dobivajo podporo dnevno 2 K. Če se hoča podpora dobiti, mora biti to izrecno povedano in to se mora po županu potrditi:

- da so sami revni posestniki.
- da so sinovi, oziroma uslužbenici takih.

To potrdilo je že priložiti prijavi za tečaj, naznanivši tudi starost.

Prosilci za sprejem, kateri ne prosijo podpore, morajo to v prijavnem pismu posebej naznati.

Tečaj vsebuje vsak dan tri ure teoretičnega pouka in dve uri praktičnega.

Učni jezik je nemški.

Prijave se naj do 24. aprila naslovijo na podpisano mesto.

Ravnateljstvo deželne sadarske in vinarske šole v Mariboru.

obstojec iz hiše, gospodarskih poslopij, njiv, travnikov, sadonosnika, vinograda in gozda z vsem gospodarskim orodjem, 5 glav goveje živine, 3 svinje itd. Cena 12.000 K, pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik: Egidi Orozel, trgovina A. Lakitsch, Celje, Glavni trg št. 9. 351

Vabilo k

občnemu zboru*

Hranilnice in pos. v Braslovčah

registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki bodo v četrtek, dne 23. aprila 1914, ob 2. uri po poldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

- Pozdrav načelnika in ugotovitev sklepnosti po § 35 zadružnih pravil.
- Poročilo načelstva za upravno leto 1913.
- Poročilo nadzorstva za upravno leto 1913.
- Odobrenje letnega računov za upravno leto 1913.
- Sklepovanje o razdelitvi čistega dobička.
- Citanje revizijskega poročila.
- Sklepovanje o včlanjenju naše zadruge.
- Volitev načelstva.
- Volitev nadzorstva.
- Slučajnosti.

Hranilnica in posojilnica v Braslovčah, dne 5. marca 1914.

Josip Paner, načelnik.

Fr. Lorber, ud načel.

* Posojilnica je sicer imela občni zbor že 12. februarja, ki se je razglasil po krajevni navadi, ker časopisi niso izhajali. Da se pa zadosti § 32. zadružnih pravil, ki določa, da se ima obč. zbor razglasiti v časopisu, se sklicuje ta občni zbor.

356

DANIEL OMERZU

Nova trgovina nasproti klošterski cerkvi v Slovenski Bistrici.

Vsakovrstni deli za čevlje: Zgornji deli vseh vrst, kakor oskarja, Rindbox, Pitling, širovo za moške in ženske v raznih oblikah po najnižjih cenah. Velika izbira manufakturnega blaga za moške, ženske in otroke; voleno blago najmodernejše od K 1:10 naprej do 8 K. Štofe za moške oblike 3 K naprej do najboljše vrste. Najlepše svilnate rute od 2 K do 8 K. Prte za postelje, mize itd. — Pri priložnosti si vse to oglejte in poskusite z nakupom blaga.

Dobi se nadalje vso špecijersko blago po najnižjih cenah.

Skupujejo se tudi deželni pridelki.

Važno za živinorejce!

Homoeopat. svinske kapljice „Phonol“, najboljše zabranjevalno sredstvo zoper rudečico in vrančeni prisad pri svinjah, kolikbalzam za konje, olje zoper muhe, Pearsonov „Pacolin“, najboljše in najcenejše sredstvo za razkujevanje hlevov in za zbranitev kužnih bolezni, priporoča

Lekarna „H. angej varhu“ Mr. A. SIRAH, MARIBOR, Tegetthofova cesta 33.

Zahvala.

Podpisana Franc Oster, veleposestnik v Bučevcih in Alojz Slana, posestnik v Ključarovcih se slavni

Spomladne in letne obleke

za moške, ženske in otroke Vam nudi največja trgovina z najnovejšim in najboljšim blagom po tako nizkih cenah

Fr. Seršena v Ljutomeru

Dobi se že čisto voljeno kamgarnblago za veliko moško obleko po 12 krov, tudi po 16 krov je velika izbira, nekaj ostankov za pol cene, bluze že od 80 vin naprej za velike ženske, tudi svilnate in našte so za dobiti. — Domača žganjica tropinovka, slivovka, droženka vino leta 1912, kateri vzame eno vedro po 40 vin, domačo dobro jabolčnico, vedro po 24 vin. — Karbolin, krvna svinjska krma (boljša kot lukulus), sve vrste semenja, nagrobne vence, otročje vožičke in vse druge sibnate pletenine, krajno apno, kuhan v surov med, orehi, mak, žveplo za trte, galico itd.

Trgovski sotrudnik manufakturne stroke, zanesljiv, dober prodajalec in en učenec od poštenih staršev, 359 močen in zdrav, se sprejmeta.

Cenjenim odjemalcem se priporoča domaćin

Franc Seršen.

Kmetovalci!**Srebrno-jeklene kose**

iz najvlačnejšega in najboljšega jekla, lahke, s kojim je mogoče najbolj trdo travo pri enkratnem brušenju 100 korakov neprehomna kosiši razpošilja po najnižjih cenah edino

ADALBERT GEISS-a nasl. VIKTOR PIKL, ŽALEC.

Zahtevajte cenik!

354

OKLIC.

C. kr. okrajno sodišče na Vranskem naznanja sledede:

V četrtek, dne

16. aprila 1914

ob 10. uri dopoldne pri tem sodišču, soba št. 1, se bodo potom jayne dražbe dala v zakup viša št. 50 na Gomilskem, z gospodarskim poslopjem, dvorišče in vrt za zelenjavo in gostilničarska obrta, ki pristoji na hiši pop. št. 50, dedičem umrlega Petra Jelen, po domače Vouka, na Gomilskem, 338

Vse to se bo dalo v zakup na 6 let, počenši s 1. V. 1914.

Izklicna letna cena, obenem zakupnina, je za vse zakupne predmete skupaj določena na 200 K, kot varščina ali kavcija pa je položiti znesek po 50 K.

Ponudbe pod navedeno izklideno ceno se ne sprejmejo.

Dražba se vrši v sodni dvorani, št. 1.

Dražbeni pogoji ležijo vsakemu na vpogled pri sodniji.

C. kr. okr. soðnija Vrasko, I., dne 1. IV. 1914.

Vabilo na redni občni zbor

Hran. in pos. v Št. Janžu na Drav. polj.

reg. zaðruge z neom. zavezo,

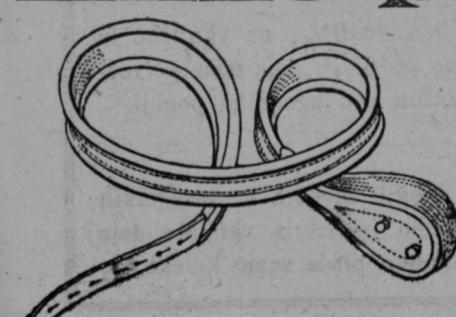
kateri se vrši

na belo nedeljo, dne 19. aprila 1914 po večernicah o b 3. uru popoldne v posojilnični sobi.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za I. 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sluðajnosti.

340

Kilne pase!

Tudi za najhujše kile tebušne obvezne (Bauchbinden), podlage za premakljive in pliske noge suspensorije, vsakovrstne stroje proti skriviljenju trupla po zdravniškem predpisu. Umetne ude, roke, noge itd., izdeluje vse prav dobro in izvrsto po nizkih cenah staroznana tvrdka

Fr. PODGORŠEK

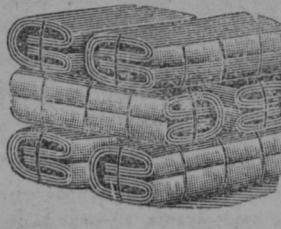
bandožist in rehavičar, MARIBOR, Burggasse 7.

**Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje****Narodni dom**

Dipriroča bogato zalogu manufakturnega in modrega blaga, posebno krasno novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Distanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzoreci na razpolago

Vi si lahko Vašo kuhinjo in

stanovanje

z koristnim in lepim pohištvo

zastoni

opremite ako kupujete dobro Stampfovo kavo. Paket po 5 kg dobre žitne kave v lesni vrečici poleg 2 daril samo 4 krene franko. Jos. Stampf, tovarna Žitne kave, Šlotov na Labi, Češko, 50.000 zadovoljnih edjemalev. Prosim, da se naroča naravnost pri gornji tvrdki, ker je glasom postave agentom pod kaznilno prepovedano v privatnih hišah katek živo prodajati. Vzoreci in prospekti zastoni in franko.

7

**Serravallovo
železnato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalisceante. Površina velja do jedi, utruje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 8000 zdravnikov spričevali.

**I. Serravalllo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcela.**

Kupi se v lekarstvu v steklenicah po pol litra & K 2:60 in po 1 liter & K 4:80.

445

354

**Glas gre kakor blisk
od kraja do kraja,**

da prva kranjska pošiljaljska trgovina

R. Miklauč :: Ljubljana 205

razpošilja najbolj zanesljivo blago tako na trgovce, krojače, šivilje kakor tudi na druge odjemalce in naročnike. Tvrda gleda le na velik promet ter ne išče velikega dobička in ima najboljše tvorniške zvezze, veliko blaga pa sama izdeluje.

Torej zahtevajte

tako cenik različnih predmetov iz Prve kranjske razpošiljaljske trgovine

R. Miklauč :: Ljubljana 205

Prvo naročilo Vas pridobi tvrdki.

Obstoječi tvrdki čez 40 let!

1413

Denarija ni,

draginja je vedno večja, zasluzek pa majhen. Ako hočete z malim trudem dobiti 10 do 20 krov na dan zasluziti, pošljite za pojasnilo v pismu znamko za 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

J. Batič, Ilirska Bistrica 26, Kranjsko.

Več tisoč

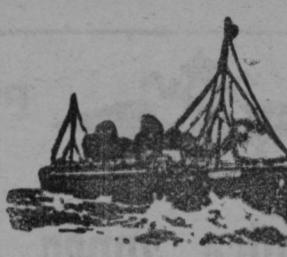
ostankov vsake vrste za moške in ženske obleke, hlačevine, (cajgov) belega in rjavega platna, pisanega blaga za srajce ter lepih in močnih kamprikov samo še en kratek čas razpošilja

Prva gorenjska razpošiljalnica

**Ivan Savnik, Kranj
(Gorenjsko.)**

Zahtevajte tudi najnovejše vzorce raznega blaga!

342

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe**Havre v
Nevyork**

najkraj. in najhit. vožja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

koncess. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmetiske posejilnice, nasproti znane goštinske „Figabirt“.

375

Gašper Podsedenski,

posestnik umetnega in valčnega mlina v Mozirju, naznana slavnemu občinstvu posebno iz gornjegrajskega okraja, da je svoj prejšnji stari mlin prenaredil v umetni in valčni mlin ter ga opremil z najbolj modernimi stroji. Zamisel torek izdelovati vsake vrste moko na najboljši način, ravno tako kakor drugi parni mlini in še boljše. Priporočam se vsem, kateri potrebujejo moko, naj se poslužijo domačega mlina in naj bodo preverjeni, da bodo le v mlini najboljšo moko dobili in tudi najcenejšo, posebno za Velikonocne praznike.

301

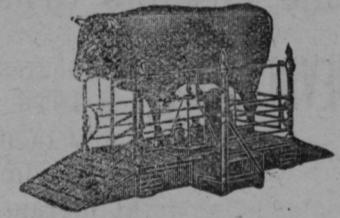
S spoštovanjem

Gašper Podsedenski, Mozirje

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehnic za trgovin in obrt, stav. in umet. ključavnictvo

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14 priporoča svoje tehnicne. Ilustrirani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798 Sprejemam tudi vsakovrstna popravila tehnic in utež.

J. Fauland v Ptiju

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

576

Pravi
:Franck:

dobra
kava

to sta

2 tesno

se skladajoča pojma!

Radi tega ravno se pravi :Franck:
najde v vsakem gospodinstvu, kjer
se ceni okusna kava.

Kdor ga še ne pozna, pogreša
najboljše.

1413

Najboljše in najlepše blago

za moške in ženske obleke dobite po nizkih cenah pri

Janko Artmanu**v Sent Jurju ob juž. železnici**

Za pomladni čas sem dobil ravnokar in še vedno prihaja velika množina trpočega in lepega volnenega, bombaževega, suknenege, platenega in raznovrstnega drugega manufaktur-nega blaga.

Cene so znižane, postrežba je zanesljiva, mera in vaga je poštena.

Za obilen obisk se priporoča

Janko Artman, trgovec
Št. Jur ob juž. žel.

c. kr.

priv.

vzajemna zavarovalnica zoper ogenj v Gradcu

Št. 2000.

Razglas.

Po določilih par. 92 društvenih pravil, se vrši za člane

javno društveno zborovanje

zavoda v pondeljek, dne 11. maja 1914 ob 10. uri dopoldne v zavodovi sejni dvorani v Gradcu, Gosposka ulicem štev 18/20.

Vsak društveni odposlanec dobi za to zborovanje posebno društveno vabilo.

DNEVNI RED: 1. Računsko poročilo z računskim zaključkom za 85. upravno leto 1913. — 2. Poročilo računskega pregledovalca o pregledovanju računa za leto 1913. - 3. Proračun za upravno leto 1914. 4. Nadomestna volitev v upravni svet namesto onih članov, ki morajo glasom pravil izstopiti in volitev enega upravnega svetnika za 3 letno funkcijo doba. — 5. Volitev treh računskega pregledovalcev in enega nadonega revizorja.

Gradec, dne 4. aprila 1914.

Ponatis se ne plačuje.

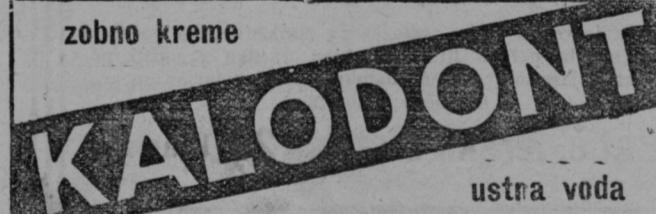
331

Upravni svet.**J. KOVAČIČ, Radgona, Dolga ul. 100.**

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala.

Točna postrežba!

Najnižje cene!

POZOR!**Ne zamudite!****Za pomlad!**

Domači in narodni trgovec

Franc Lenart v Ptiju

priporoča bogato izbiro modernega, novodošlega pomladanskega blaga za moške in ženske obleke ter bluze. Ndalje nudi vsakovrstno trpežno platno za životno kakor za posteljno perilo; najnovejše svilene in tudi druge rute, srajce, zavratnice, ovratnike, zapestnice, dežnike itd., seveda v zadostni izbiri.

Dobijo se tudi nepremočljive konjske plahte.

Kdo bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim zaancem,
Kdo bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Priporoča se

Franc Lenart v Ptiju.

Postrežba poštena.**Postrežba poštena.****POZOR!****Ne zamudite!****Za pomlad!**

Domači in narodni trgovec

Franc Lenart v Ptiju

priporoča bogato izbiro modernega, novodošlega pomladanskega blaga za moške in ženske obleke ter bluze. Ndalje nudi vsakovrstno trpežno platno za životno kakor za posteljno perilo; najnovejše svilene in tudi druge rute, srajce, zavratnice, ovratnike, zapestnice, dežnike itd., seveda v zadostni izbiri.

Dobijo se tudi nepremočljive konjske plahte.

Kdo bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim zaancem,
Kdo bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Priporoča se

Franc Lenart v Ptiju.

Kava cenejša!
Fina Soja - Perl - bobova kava egalo žgana, izvrstne kakovosti in izdatna. Nobeno žito ali slad. Pošilja se na vse strani v Avstriji in na Ogrskem. 1 postkoli netto 4 in pol kg za K 480 franko. Najcenejša in najboljša kavi podobna tvarina. Kraji nar.čbe: Kaffebrennerei „Santosa“, Kralj. Vino-hradi 1573. Češko.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najcenejši. Ilustrov.

ceniki zastonj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Općas na drž. žel. št. 2121. 1333

pristni kaučukov podpetnik

Priporoča se velika**trgovina z usnjem, podplati,**

vse potrebščine za obuvala in lastna zdeľovalnica gornjih del obuval, vse po najnižji ceni in zajamčeno dobro blago edino le v

Mariboru, Tegettöffova cesta štev. 16,
292 v hiši g. dr. Rosina.

Matija Naveržnik.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptiju

registrovana zadružna zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptiju.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 1/2%, do 6%, na vknjižbo in poroštvo po 6%, na menice po 6 1/2%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.